

17de Aarg.

1886.

31te Bind.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift

for

nyttig og underholdende Læsning.

Udgivet af R. Thronsen.

31te Januar. — 2det Hefte.

Decorah, Iowa.

Paa Udgiverens Forlag.

Trykt i den Norske Synodes Bogtrykkeri.

Entered at the P.-O. at Decorah as 2nd class postal matter.

„For Hjemmet“

udkommer med to Aft i Omflag to Gange om Maanedn (15de og 30te) og koster \$2.00 (til Norge og Danmark \$2.25) om Aaret i Forstud. Klubber paa 6 betalte Exemplarer faa det 7de frit.

Adresse: A. Thronsen, Box 1014, Decorah, Iowa.

Hegners Møbelmagazin

har et smukt Udvalg af alle Slags saavel elegante som simple Møbler til Møblering af Stadværelser, Dagligværelser og Sovnærelser; elastiske Sengenbunde, Lænestole, Gyngestole, Spiseborde med Indstudplader, Centrumborde af nyeste Façon, Fosfilsten-Borde, Speite og ellers Alt, hvad man pleier at finde i en velforlyst Møbelhandel. Gode Varer til rimelige Priser. Afslæg mig et Besøg, førend du kjober andetsteds

Mine Møbelrum er et Kvartal Nordvest fra Milwaukee & St. Paul R. R. Depot. Chs. Hegner.

Meneely & Company, West Troy, N. Y.,

Klokker. Fordelagtigt bekjendt blandt Almenheden siden 1826. Kirke-, Kapel-, Skole-, Brandalarm og andre Klokker; ogsaa forskjellige Slags Klokkespil.

85 4 1 h p

K. I. HAUGEN.

Dealer in

GENERAL MERCHANDICE,

Decorah, - - - Iowa.

J. J. O. Grimm.

sælger

Pianoer, Orgler, Violin-Strenger, Sy-Maskiner, Olje, Naale etc.

af bedste og billigste Slags, saa billigt, som det kan sælge.

Se ind til ham, førend De afflutter Handel med nogen Anden.

Pianoer og Orgler stemmes, og Arbeidet garanteres.

Office i det gamle Post-Office ligeoverfor St. Cloud Hotel.

1 h

DECORAH, IOWA

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

17de Aarg. } 31te Januar 1886. } 2det Hefte.

Kamelen som Orkenens Skib.

Hvor Naturen kun med Kærlighed har givet Menneskene Del i sine Rigdommes Fylde og negtet dem det, som yder Beboerne i lykkeligere Egne mange Slags Nydelser, der hyder den dem i Almindelighed til Erstatning for det Manglende en eller anden Gave, der kan benyttes snart sagt til alt muligt og lader derfor netop deres eget Fædreland forekomme dem som et Paradis paa Jorden. Boboerne af de nordligste Egne i Europa, Amerika og Asien har saaledes til Gjengæld for tusinde Ting, som de mangler, faaet sit Kendsdyr, der tilfredsstiller næsten alle deres Behov. Hvad Kendsdyret er for Polarboerne, det er Kamelen for de frie og uafhængige Araber; som bor i de vidtstrakte, veiløse Sandørkener og paa de store øde Stepper, hvor der under den brændende Sol og i den ophevede Luft ikke forekommer det mindste kjoelige Vindpust, der kan forfriste den udmattede Vandrer, medens Landskabet rundt om er som en uhyre Grav uden Spor af Liv. Kamelen er for Østens Folk i Almindelighed af uflatterligt Værd, men for Araberne i Særdeleshed er den af end høiere Vigtighed, idet de har denne at takke for næsten alt, hvad de behøver, ogsaa for Næring og Klæder. Kamelens Mælk er Araberens Hovednæringsmiddel, da den leverer ham Smør og Ost. Han spiser Kjødet, især af de unge Dyr, og det smager ham jortræffeligt. Af Haaret forfærdiger han Klædningsstoffer, som udgjør en vigtig Handelsartikel selv i Europa. Af Huden faar man et godt Læder. Gjødselen tørres i Almindelighed og benyttes til Brændsel; selv Urinen bliver ikke ubenyttet, da man ofte deraf tilbereder Salmiaak.

Men Kamelens Betydning træder først frem i sit fulde Lys, naar den benyttes som Lastdyr, og gennem den Indsyndelse, den som saadan har paa Civilisationen i det sydvestlige Asien og nordlige samt mellemste Afrika. I

disse udstrakte Ørkener, hvor intet andet Husdyr kunde holde ud, vedligeholder Kamelen Forbindelsen mellem Kulturlandene tvært over Sandoceanet, hvilken Forbindelse slet ikke kunde finde Sted uden dens Nøjsomhed og Evne til i lang Tid at være uden Vand. Uden Kamelen vilde Ægypten være uden Samkvem med Abyssinien og Berberiet med Landene syd for Sahara, og Arabien vilde være stilt fra den hele øvrige Verden. Ørkenerne vilde lægge uoverstigelige Hindringer iveien for Samfærdselen mellem disse Lande, al Handel vilde standse og Menneskene gaa tilbage i Dannelselse og synke hen i dyrist Barbari.

Men i Kamelens Legemsbygning er ogsaa alt hensigtsmæssigt indrettet for Ørkenlivet. Den har ikke alene i det hele lidet Behov for Vand, men kan ogsaa paa en Gang forsyne sig dermed for flere Dage; thi den største af de Afdelinger, hvori Maven hos Kamelen som hos alle andre drøvtyggende Dyr er delt, er forsynet med en Mængde smaa Celler, der tjener til Opbevaringssted for det nydte Vand. Denne Eiendommelighed sætter Kamelen istand til at tilbringe tre til fire Dage uden Vand; ved givne Leilighed drikker den derimod saameget mere. De bedste Kameler kan udholde Tørsten 10—12 Dage; men mange dør tidligere. Det hændes undertiden, at en Karavane paa 300 Kameler kommer til en Kilde, der kun har en eneste smal Indgang i Klippen, saa at kun et Dyr ad Gangen kan slukke sin Tørst, og da varer det ofte 3 Dage, inden alle er bleven forsynede.

Staberer har ogsaa givet Kamelen et andet Middel til Værn mod Ørkensens største Fare, Tørsten. Paa langt Hold er den istand til at opdage de smaa Kilder, som her og der trænge frem mellem Stenene og snart taber sig i Sandet, medens Menneskene paa en saadan Afstand ikke har den ringeste Anelse derom. Kamelen iler uden Ophold didhen og redder paa den Maade baade sig selv og sin Herre. Et Exempel herpaa fra den nubiske Ørken fortælles af Burchardt. „En liden Karavane bestaaende af 5 Kjøbmænd og omtrent 30 Slaver skulde reise fra Berber til Darau. Da man frygtede for at støde paa Nøvere, som pleiede at lure op de Rejsende paa den almindelige Wei, havde man slaaet ind i en mere østlig Retning, og den leiede Fører bragte Karavanen lykkelig til en Brønd, hvorfra Veien gik videre mod Nord; men her tog man feil af Retningen og vidste snart ikke længere, hvor man befandt sig, og efter 5 Dages Omflakten i øde Bjerge var Vandforraadet sluppet op. Haabet om at naa Nilen holdt imidlertid de Rejsende oppe endnu en Tid. Men da 2 Dage var gaaede hen under den skrækkeligste Tørst, og man endnu ikke saa noget Spor af Floden, medens 16 Personer var døde af Udmattelse, betoges en Del af de Gjenlevende af Fortvivlelse, og en af Kjøbmændene fattede den Beslutning at overlade sig med sine Folk aldeles til Kamelerne i det Haab, at disse vilde finde Vand, naar de selv fik vælge sin Wei. For ikke at falde om af Udmattelse lod han sig binde fast paa det stærkeste af sine Dyr og forlod med sine Folk de Tilbageblivende, som aldrig fik høre noget mere om ham. De Andre fortsatte endnu en Dag Reisen i den Retning, de havde slaaet ind paa, og havde den

Glæde endelig at faa Die paa nogle Bjerge, som var dem velbekjendte, og hvor de vidste, at der fandtes Vand. Men de var tilligemed sine Dyr allerede faa udmattede, at de, skjønt Maalet var saa nær, ikke var istand til at slæbe sig frem. Kun to af Kamelerne kunde man faa videre, og paa disse affendte man de to Rejsende, der var mindst udmattede, for at forsøge, om det ikke skulde lykkes dem at naa en Kilde. Den Eine af dem faldt ned af sit Dyr og formaade kun ved Tegn at give sin Kamerat tilkjende, at han skulde overlade ham til sin Skjebne; denne fortsatte altsaa sin Vej alene. Men ogsaa paa ham virkede Torsten snart saa voidsomt, at det fornedede for hans Vine, og han tog Feil af Veien, som han ellers godt kjendte. Efter lang Omflakken maatte han stige af og sank ned under et Træ, hvor han ventede Enden paa sine Lidelser, medens hans Dyr blev staaende uden Bevægelse. Dog hurtig vakte et nyt Haab de sidste Kræfter tillive i ham. Kamelen sprang nemlig pludselig afsted som rasende, og han kjendte for vel dennes Baner til ikke strax at slutte, at der fandtes Vand i Nærheden. Han slæbte sig derfor efter Dyret; men det løb meget hurtigere end hans Kræfter formaade at følge, og dødsstræt sank han paany om. Saaledes blev han funden af en forbireisende Beduin, der gav ham Vand og forfriskede ham saavidt, at han med sit Rids Redder kunde sætte efter Kamelen, som de efter en Tid ganske rigtig fandt staaende ved en Kilde, ved hvis Vand nu de tiloversblevne af Karavanen fik Kræfter nok til at fortsætte sin Reise."

Hvad den samme Rejsende bemærker med Hensyn til en Karavanes Vandbehov, viser paa det klareste, hvor fuldstændig umuligt det vilde være at reise gjenne Ørkenen uden Kamelen. „En Europeer kan," siger han, „neppe gjøre sig et Begreb om den Mængde Vand, som er nødvendig for at stille den Rejsendes Torst. Jeg overdriver ikke, naar jeg siger, at jeg ofte om Eftermiddagen paa en Gang har druffet saameget Vand, at man dermed har kunnet fylde to almindelige Vinflasker. Hvis man fører Heste med en Karavane, behøver man for enhver saadan en Kamel for at medbringe det Vand, Hesten tiltrænger. Man kan aldrig med Sikkerhed regne paa de Cisterner og Kilder, som findes hist og her, da de ofte er udtørrede, især naar den tørre Vind Samum, Ørkenens Dødsengel, bruser hen over Sletten."

Kamelens Vegeme er ogsaa stiftet til at udholde lang Hunger. Man har ofte lagt Mærke til, at Dyrets Puffel, som bestaar af en fedtagtig Masse, tiltager i en usforholdsmæssig Grad paa de Tider, da det faar rigelig Føde, medens den aftager og næsten ganske forsvinder, naar det længe har været uden Næring; man kan derfor betragte det som afgjort, at Dyret i den Tid, da det ikke tager nogen Næring til sig, lever af det Fedt, der findes i dets Puffel, som saaledes træder istedetfor et Forraadskammer. Desuden finder Kamelen altid Næring i Ørkenen, naar der kun er Spor af Bærlighed. Al Slags tørre, piggede Urter, saasom Lidsler, Rødsler, endvidere Krat og Bark opsøger den med Begjærighed selv da, naar den har Udgang til frugtbare Græsgange.

Til denne mærkværdige Beskyttelse, Skaberens har ydet Kamelen mod Hunger og Tørst, kommer endvidere den Hurtighed og Udholdenhed, den har, til at løbe uden Afbrud flere Dage i Træk. En Kamel kan være istand til at fortsætte sit hurtige Løb uafbrudt i 24 Timer uden at hvile eller tage Føde til sig; i denne Tid kan den tilbagelægge 24—28 geografiske Mil (96—112 engelske). En saadan Hurtighed kan den dog kun udvikle, naar den er uden anden Byrde end Rytteren; med en Oppakning af 6—10 Centner kan den i Gjennemsnit kun tilbagelægge 6 g. Mil om Dagen.

Søs Kamelen kan endelig mærkes, at den ikke behøver megen Søvn, saa at den ligesom et Skib kan seile Dag og Nat, endvidere, at den under Fødderne har brede, med stærk Hud overtrukne Poser, der har Lighed med elastiske Puder og gjør Marschen i Sandet lettere. At mærke er ogsaa de syv hornagtige Udværter paa Brystet og Benene, hvorpaa den største Tyngde falder, naar Dyret lægger sig ned for at hvile. For at værne sig mod den ved Jorden streifende Samum og for at undgaa at indaande Ørtenfanden har Kamelen faaet en lang Hals og tætsluttende Næsebor.

Ligesom Araberne selv er vant til at undvære Søvn og til at taale utrolige Besværigheder, saasom Hunger, Tørst og Hede, saaledes underkaster de sine Kamaler de samme Strabadser for at udvikle deres naturlige Anlæg. Saa Dage efter Fødselen lærer man Dyret at lægge sig paa Knae og tvinger det til at blive liggende i denne Stilling; derpaa belæser man det med Byrder, som altid gjøres større og større. Istedetfor at lade det spise og drikke efter frit Behag indskrænker man dets Næring og vænner det til at undvære Mad og Drikke selv under lange Marscher. Ved Hjælp af hurtige Heste over man det op i at løbe. De Sadler, som man benytter til de enpulede Kameler eller Dromedarerne, er hule i Midten, for at de kan omslutte Puffelen; foran og bag er der et rundt, lodret Stykke Træ, hvoraf man griber det forreste med Haanden for at holde sig fast. Paa Siderne hænger lange Poser med Levnetsmidler for Rytter og Dyr; en Vædersæk med Vand og en Vædergjord, der tjener til Toile, fuldstændiggjør Reisetøiet. Naar man skal bestige Dyret, ligger dette paa Knae og holdes fast af Drivveren, som sætter Foden paa dets Forben. Derpaa maa Rytteren strax svinge sig op paa de Puder, som er lagte over Puffelen, og holde sig fast baade foran og bag; thi Kamelen retter sig pludselig iveiret, først foran, saa man næsten falder paa Ryggen, derpaa bag, saa man vilde styrte paa Hovedet, hvis man ikke holdt sig fast. Der behøves lang Tid, før en Europæer bliver vant til denne Slags Ridning. Dyrets Gang ryster Rytteren paa en heist ubehagelig Maade, sætter hans Overkrop i en uophørlig Bevægelse og har samme Virkning paa den, der er uvant til dette, som en Sørejse; ja der gives Folk, som ved at ride paa en Kamel har faaet fuldstændig Søsyge. Dyrets Gang bliver end mere usto derved, at det ikke ligesom Heste og Æsler løfter Benene forskvis, men begge de høire samtidig og omvendt. Omendkjønt Araberen har en usædvanlig Færdighed i at

undgaa ubehagelige Stød og Rystelser, saa er dog i det Mindste Hovedet i en uafsladelig nikkende og vakkende Bevægelse, og Kamelrytterne har af den Grund med sine alvorlige Ansigter adskillig Lighed med chinesiske Pagoder.*)

Kamelernes Liv hos de arabiske Nomader frembyder et eiendommeligt Maleri; disse har slet ingen fast Bolig, men streifer uafsladelig om gennem Ørten med sine Telte og Kameler. Naar Araberen har opslaaet sit Telt etsteds, da lægger Dyrene sig strax ned foran dette, og Føreren binder en Strikke om Benene paa de gamle Kameler, saa de ikke kan reise sig. Rundt omkring disse ligger igjen de yngre Dyr paa den haarde Sand. Dette varer til henimod Midnat, da Araberen igjen er paafærde; da begynder nemlig Melkningen. Naar den er færdig, maa ethvert Dyr igjen lægge sig paa sin Plads indtil Dagens Frembrud, da de gamle Dyr løses for at give de unge at die. Medens Familiens Hoved er beskæftiget hermed, nedtager Konen tilligemed Tjenerne Teltet, lægger det sammen, lader Kamelerne knele ned og sørger for Oppakningen. Paa Ryggen af en af de stærkeste Kameler sætter man en Læderkurv, hvor der er Plads for de gamle Kvænder og Kvinder, som ikke kan gaa mere, samt for Smaaabornene, og derpaa gaar Farten videre. Hussherren gaar i Umindelighed foran de belæssede Kameler, indtil den Retning, som man skal slaa ind i, er angiven; derpaa stiger han op paa sin Kamel med ladet Gevær og traver videre, indtil han finder en passende Hvileplads. Konen følger efter saa hurtig som muligt; saasnart hun mærker det kjendte Tegns til Hvile, aflæsjer hun sin Kamel, breder Teltet ud, rydder afveien de smaa Stene, udfolder Soveteppet, sætter Fadene i Orden og hænger op Vandskæfene. Sædvanlig bryder man op før Solopgang, og henimod Klokken 4 om Eftermiddagen er Teltet igjen opslaaet.

Naar den nedgaaende Sol om Aftenen overgyder hele den store vilde Ørten med sin violette Glands, danner den græssende Kamel et Syn, der baade er tiltrækkende og malerisk. Dens eventyrlige Udseende, den gulagtige Farve, den varsomme Gang, den lange Hals, som den snart strækker ud i sin fulde Længde, snart igjen trækker til sig med et eget Velbehag, de rolige, godmodige Mine — Alt fører vore Tanker uvilkaarlig tilbage til de ældste Tider, tilbage til Hyrdekongernes og Patriarkernes Tid, og man ser uforandret i Nutiden det, som man skulde tro var forsvundet for længe siden.

(Fra fremmede Lande af Utheim).

*) 1) Et Afgudsstempel 2) Afgudsbilledet selv, — et Afgudsbillede med vaklende Hoved, en Nikkeduffe.

I Troens Kraft.

En Fortælling fra Aaret 1848 i Preussien. Af Eugenie von Witzlaff,
Forfatterinden af „Familien Helbringen.“

Første Kapitel. En Aften under Egen.

(Fortættelse).

Stoven havde imidlertid forlængst indhyllet sig i dunkle Skygger. Paa Himmelen dukkede den ene Stjerne frem efter den anden. De afspeilede sig i de mørke Bølger og kastede usikre Lysstraaler paa den mørklædte Jordbund. Stjernefaldt som lysende Hilsener fra hine ukendte Verdenser deroppe ned til Jorden og vakte Børnenes Jubel. Deres Glædesudbrud afbrød Stilheden og kaldte de Dvriges Tanker, der endnu var henfjuntne i Betragtninger over Jordens Smerte og Himlens Fryd, tilbage til Virkeligheden. Bedstemoderen stod op, Hr. von Haller, i hvis Træk et usædvanligt Alvor udtrykte sig, tilbød sig at bære hendes Sjal og rakte hende Armen. Paa hans Sjal havde hendes simple Fortælling gjort et dybt Indtryk. Der rørte sig hos ham en Længsel efter noget Høiere end det, han hidtil havde kjendt. Han havde vel ogsaa forhen nu og da havt en Fornemmelse af, at Menneskets Lykke ikke var at finde i materielle de Ting, men han havde ikke følt nogen Lyst til at tænke nærmere derover. Han havde flaaet sig til No med, at han nu engang var skabt til dette Slags Liv, og at Gud, der havde sat ham i en saadan Stilling, vilde være tilfreds med ham, naar han ikke begik nogen grove Synder. Overhovedet havde han ikke grublet meget over Evidensheden; han havde havt fuldstændig nok i Tiden, naar undtages enkelte utilfredsstillede og urolige Følelser, som han havde søgt at forjage ved nye Udspredelser. I Schönhaide, Familien Mengens Hjem, var dog den hidtil slumrende Bevidsthed om Menneskets høiere Bestemmelse bleven vaakt hos ham, og de ydre Nydelser begyndte at blive ham ligegyldigere. Især idag havde disse for ham forhen saa fremmede Tanker rørt sig mægtig hos ham, og han gik stille og alvorlig ved Siden af den gamle Dame uden ret at vove at tiltale hende; han forekom sig selv saa uværdig ligeoverfor hende, en Følelse, som var ham meget uvant og noget pinlig. Hun begyndte først Samtalen, idet hun med et venligt Smil sagde:

„Dette har været en kjædelig Aften for Dem, Hr. von Haller, som har maattet høre paa en gammel Kones Hjertendgydelser. Jeg haaber De undskylder mig, saasom mine Børn bad mig derom, og De er jo kommen os saa venlig imøde, at jeg saa halvt betragter Dem som et Medlem af Familien.“

„For mig har det været den hyggeligste Aften, jeg endnu har oplevet,“ svarede Haller varmt, „og hvis De vil unde mig Hjemstavnstræt i Deres Familie, ærede Frue, opfylder de mit høieste Ønske.“

„De er meget god,“ svarede Bedstemoderen beskedent. „De skal altid være os en kjær Gæst.“

„Dg“, lagde han noget nølende til, „faar jeg Lov at bede Dem om at blive min Fører til den Salighedens Kilde, De selv har fundet.“

Bedstemoderen blev meget rørt over denne Bøn, gav ham Haanden og svarede: „Jeg er kun en daarlig Fører; men vend Dem kun i Bønnen til den Herre Jesus og læs flittigt i den hellige Skrift; jeg skal ogsaa gjerne laane Dem Bøger, som maaske vil lette Dem Bibelens Forstaaelse, og det vil altid være mig en Glæde, om De vil meddele mig Deres Tanker derom.“

Hr. von Haller takkede hjertelig, og Samtalen mellem de To blev altid livligere, saa at Ernst, der gif bagefter dem, ikke kunde lade være at hviſte til sin Kone: „Jeg tror, Moder har faaet atter en ny Beundrer; ved Siden af hende kan ingen anden Dame staa sig; du skal se, det varer ikke længe, inden ogsaa han kalder hende „Bedstemoder“ og hører til hendes „kjære Børn.“ Anna maatte smile, skjønt hun endnu var ganske fordybet i Tanken paa den nylig hørte Fortælling og helst uforstyrret vilde vedblive at hengive sig dertil.

Hedvig havde først gaaet ganske alene bagefter de andre. Hun havde saa meget at tænke paa; hendes eget Liv var traadt ganske anderledes frem for hende, medens hun havde lyttet til den Gamles Tale. Hvor lidet havde hun ikke hidtil bekymret sig om sin egentlige Livsopgave — om Vandringen mod det evige Hjem paa den trange Vej, som den hellige Skrift foreskriver —; hvor slet havde hun ikke forvaltet de Gaver, han havde skjænket hende og aagret med det Bund, der var bleven hende betroet! Hun saa op mod den stjernefaede Himmel og lovede sin Frelser fra nu af at vie ham sit Liv. Vistnok følte hun sin egen Afmagt, men han maatte selv virke det. Hun følte sig forunderlig høitidelig tilmode.

Hun var gaaet noget langsommere end de Andre og troede sig alene, men saa pludselig Wilhelm ved sin Side. Han var bleven igjen ved Egen, havde endnu engang betragtet Ordene paa Stammen, omhyggelig fjernet Rosen fra dem og derpaa af Forsigtighed øst Jord over den sluknende Jld. Det havde ikke været hans Hensigt at opsoge Hedvig, og da han hidtil kun havde talt lidet alene med hende, var han i Begyndelsen noget forlegen, hvilket ogsaa syntes at være Tilfældet med hende. Men den nye oplevede Time havde været egnet til at hæve Sjælene over de hydre Former og lade dem mødes i Sandhed og Naturlighed. Hedvig følte med sig selv, at hun ikke havde været saa venlig mod Wilhelm, som han kunde vente det, og nu var Diebliffet kommet til at gjøre det godt igjen. Hun saa ham aabent og halv bevæget ind i Dinene og sagde:

„De har altid vist mig saa megen Venlighed, Wilhelm, men jeg frygter for, at jeg ikke har gjengjældt den. Jeg er ofte saa stiv og ubehjælplos og kan ikke finde de rette Ord, naar jeg behøver dem. Men jeg skulde ønske, at De vilde være min Ven som før.“ Derpaa rakte hun ham ligefremt

Haanden. Han trykkede den varmt, hvilket fremkaldte en svag Rødme paa hendes Kinder, og sagde:

„Det er sandt, at De traadte mig saa fremmed imøde, Hedvig, at jeg ikkeovede at minde Dem om vort fordums Venstaa; — jeg troede, De havde glemt gamle Tider.“

„O nei; men Grunden har ligget i min Egentjaerlighed; jeg har levet i min egen indre Verden og ikke nok paastjonnet den Kjaerlighed og Venlighed, som har omgivet mig. Al“, afbrød hun sig selv, „naar jeg dog kunde blive ligesom Bedstemoder! Men hvor langt er jeg ikke derfra! Ingen af Eder ved, hvor sligtig, verdslig og forfjaengelig jeg er!“

Udtrykket i hendes Ansigt mindede i dette Dieblit levende om Bedstemoderen. Wilhelm havde endnu aldrig fundet hende saa tiltraekkende, og det forekom ham umuligt, at den Beskrivelse, hun gav af sig selv, kunde vaae fuldkommen sand. Men hendes Selvanklage fandt dog Gjenklang i hans eget Hjerte, og han svarede:

„Tro ikke, kjere Hedvig, at De er vaaere end de Fleste af os. Hvad mig angaar i det Mindste, da maa jeg daglig kjaempe med mine Videnstaaer og medfodte onde Tilboeligheder og kan kun finde Fred i Bisheden om den Forlaaening, der ogsaa for mig er tilbeiebragt. Skal vi ikke hjaelpe hinanden, Hedvig, medens vi er sammen her, raade hinanden og Begge soge at komme videre frem paa den Vei, som forer til Livet?“ lagde han til med blød Stemme.

„Al, jeg kan ikke raade Noget,“ svarede hun, „men hvis De vil tage Dem af en saa tungnem Glev, vil jeg vaae Dem meget taknemmelig.“

Hun saa frimodig paa ham, og han smilte og sagde: „Det vil blive vanskeligt at afgjore, hvem der har mest at laere, Laaereren eller Glevten.“ Derpaa taug de Begge og vandrede langsomt frem paa den smale Sti, som forte midt igjennem Engene. Da de kom ind under de haaie Traaer i Parken, der med sine Skjgger skjulte Veien, saa at det var vanskeligt at finde sig tilrette, bød Wilhelm Hedvig Armen. Hun tog den, og de gik tause ved Siden af hinanden. Tanker, som var for alvorstfulde og hellige til at udtale, vaaerte sig i Begges Hjarter. Det var dem, som om Livet omkring dem kun var en Drom, — som om det var saa let at haae sig over alt det Ydre og gaa den lige Vei til Himlen, der forekom dem saa hjemlig og frydefuld, — saa let at forlade Jorden og fornegae dens Glaeder med Blikket paa den ufortraenkkelige Herlighed histoppe, isaaer naaar man kunde vandre paa Pilegrimsveien i Forening med tro og kjaerlige Venner. I Wilhelms Dromme indstilledes vel ogsaa andre skaaone Billeder, der var af noget mere jordiff Art, medens Hedvig mente, at hun for Diebliffet var saa lykkelig, som hun kunde vaaeste sig det. Naar det kun altid kunde vedblive at vaae saaledes!

Da de var komne til Enden af den haaie Allee af Lindetraaer, hvor der var en liden Forhaining, som kun ved en stor Graevold var adskilt fra Huset, fandt de, at Bedstemoderen havde standset der, og at alle de Dvorige havde samlet sig omkring hende. Paa Forhainingen var der reist et simpelt

Jernfors paa en Marmorsoffel, der var forsynet med en Indskrift. Det klare Stjernelys faldt paa Ordene, saa at man tydelig kunde læse dem. Der stod:

„Til Erindring om Hans Edoard von Mengens, Ritmester ved Livhufarene, Eier af Godset Schönhaide, født den 10de Mai 1774, falden i Slaget ved Auerstedt den 14de Oktober 1806.“

Og derunder kom det Skriftsted:

„Se, Gud er min Salighed, jeg vil være tryg og ikke frygte; thi den Herre, Herre er min Styrke og Psalme og er bleven mig til Salighed.“

Andet Kapitel.

I Berlin.

De varme, solrige Dage med sine Glæder var forbi. Høstlige Vinde havde stræmt Sommergjæsterne bort, Stovens Sangere var forlængst forstummede og havde tiltraadt sin Vandring til sydligere Zoner, Blomster og Blade var visnede, og de Hjærter, som havde fundet hverandre i Kjærlighed og Venstabs i den skønne Sommertid og da været saa inderlig forenede, var nu adskilte; kun Erindringen omslyngede dem endnu med et uhyggligt Baand.

Paa Schönhaide var det nu temmelig tomt; kun Mengens med sine tre Børn og Bedstemoderen dannede om Aftnerne en liden Kreds omkring den lune Kamminild. Hedvig var forlængst hentet hjem til Berlin af sine Forældre; Wilhelm fortsatte sammesteds sine Studier og gjorde tillige Tjeneste som frivillig ved det andet Garderegiment; Hr. von Haller havde, da den barskere Aarstid indtraadte, ikke kunnet modstaa sin stærke Længsel efter Residensens vanie Glæder, hvorfor han havde forladt sit Gods og atter knyttet de Baand, der fængslede ham til Berlin.

Det nye Aar var brudt frem. Paa den politiske Horisont samlede sig tunge Uveirskyer; alvorlige Gemytter spaaede mørke Dage; utilskredse, urolige Hjærter haabede paa Forandringer, der skulde opfylde deres Ønster, daadslystne Aander paa en vid Arbeidsmark; men Ingen kunde med Visshed ane, hvad det skjebnesvangre Aar 1848 vilde fore med sig. Markets Magter skulde trænge frem af sine uhyggelige Dybder og med sine Løgne fordunkle Sandhedens og den guddommelige Lovs Lys, saa at det selv for dem, der hidtil havde holdt fast derved, truede med at blive uklart og usikkert. Der skulde ske en Sigtelse mellem dem, der elskede Gud for hans egen Skyld, med Opofrelse af sin verdslige Fordel, og dem, der i Grunden kun søgte sig selv tiltrods for det ydre Skin. Saadanne Sigtelser foretager den høje Gud oftere, naar han finder det fornødent, og da lærer de Stærke at kjende sin Svagheit, de Troende sin Vantro og alle de Fæter, hvormed Satans Rige omgiver dem, og gennem hvilke den hellige Kjærlighedsaaand hist-

oppe sikkert fører dem. Da stuer Sjælen pludselig den dybe Syndelendighed, hvori den ligger, og med usædvanlig Kraft stiger Bønnen fra det Dybe op til Ham, der alene kan forlade Synder, redde fra Døden og afvende al Jammer og Nød. De jordiske Baand løsnes, Sjælen knyttes inderligere til sin Frelser, og af Laaresæden oppøyer den ædle Grøde, som engang skal indhøstes med Glæde.

Ligesom i hin Parabel Vandringsmanden, der for at undslå et vildt Dyr styrter sig ned i en Brønd, hvor han bliver hængende ved en Prom-bærbust i Midten og rolig vederkvæger sig med de søde Bær, medens Afgrunden gaber under ham, og Uhyret spærrer ham Udgangen oventil: — saaledes griber Mennekset efter Glæder og jordiske Nydelser, uagtet det rundt omkring er omgivet af Farer, som truer Legeme og Sjæl. — Stjont Revolutionen i Paris allerede havde løftet sit blodige Hoved, stjont i det besindige Tyskland, hvis Udelsten ialfald i de gode, gamle Tider hed „Trostab“, Kullene allerede glødede under Asten for ved det mindste Pust at blusse op i Ihs Lue, saa lod dog hverken det fornemme eller simple Publikum i Berlin sig forstyrre i sine Fornøielser. Den ene Festlighed fulgte paa den anden, og da Paaste indtraf sent, blev Karnevalets*) Glæder saa meget som mulig udnyttede.

Regjeringsraad von Steindorf anjaa det som en Følge af sin Stilling, at Hedvig fik Udgang til de første Familier i Staden. Om han end ikke lod hende besøge Hoffestaberne, dels for at skaane hendes Helbred, dels fordi Selvfabslivet var hans Hustru imod, saa at hun kun med Modstræben besluttede sig til at gaa ud, var han dog af den Ansæelse, at en ung Pige maa besøge Baller og Selvfaber „for ret at kunne nyde sin Ungdom og ikke blive alvorlig for Tiden“ eller komme ind paa det pietistiske Væsen, som hans Hustru og Svigermoder til hans stille Uergrelse var saa stærkt smittede af. Hedvig hengav sig til disse Fornøielser med barnlig Munterhed og var, uden selv at være sig det bevidst, en feiret Dame. Røgtet om, at hun vilde arve en betydelig Formue, var gaaet forud for hende og havde vel ikke bidraget lidet til at stille hende høit i Verdens Gunst, men hendes yndige Personlighed og hendes blide, fordringsløse Væsen vandt hende ogsaa mange personlige Venner. Hun vilde maaste have spillet en endnu større Rolle, hvis hun havde lagt mere Bret paa de Dpmærksomheder, hvis Middelpunkt hun var; men hun optog dem som et Barn og glædede sig kun over, at alle Mennekter var saa venlige og elskværdig mod hende. Bedstemoderen, som ikke sværmede for Baller og Selvfaber, lagde hende alvorligt paa Hjertet at have Gud trolig i Tanker ogsaa under disse Festligheder; thi Sjælen kunde let blive besnæret af Verden og fremmed for sin Frelser uden selv at ane det. Hedvig havde med bevæget Sind lovet hende dette og søgte ogsaa samvittighedsfuldt at holde det.

Den 10de Martz skulde der være Bal hos Grev von M., det sidste,

*) Se „For Hjemmets“ 21de Hefte for 1885 Side 655.

som Hedvig skulde gaa paa i denne Sæson. Hun imødesaa det med noget større Spænding end vanlig, thi Hr. von Haller havde i den senere Tid ganske særlig udmærket hende; hun havde ikke villet gjøre dette rigtig klart for sig selv, men de andre Damer's Drillerier havde gjort hende opmærksom, og nu var hun oplyst af ængstelige og pinlige Følelser; hun vidste ikke ret, hvad hun skulde gjøre. Naaste var det kun en forsængelig Indbildning af hende, men det var dog ubehageligt, at han atter igjen havde engageret hende til de fornemste Danse, og at hun ikke i Diebliffet havde haft Nærsværrelse nok til paa en eller anden Vis at undslaa sig.

Fra disse mindre behagelige Tanker, der optog hende paa Røjreturen til Ballet, vendte hun sig til den glade Forventning om, at Wilhelm vilde være der den Aften; han saa hun nu saa sjelden, da han altid havde saa meget at bestille. Selv naar han var hos hendes Forældre, besjæftigede han sig lidt med hende; thi ved saadanne Anledninger var der altid flere Gæster tilstede, og hun vidste, at han ikke brød sig om at deltage i den lette, selskabelige Underholdning, som da blev ført. Han opsogte sig helst en Plads hos Børnene, som omfattede ham med megen Kjærlighed. Med Hedvigs ældste Broder Hellmuth, den stolte Primaner, der var meget fortrolig med den gamle Berden, men temmelig forkynt og ubehjælpelig i den nye, talte han om Klassikerne; Elise og Rösschen, der befandt sig i den uheldige Alder, da man hverken er Fugl eller Fisk, var lykkelige ved i ham at finde en deltagende Tilhører af alle deres Stoleoplevelser; og de to mindste Gutter, Ernst og Henrik, sængslede han ved sine smukke Fortællinger. Naar Bedstemoderen havde været der i Besøg, havde han indtaget den gamle Plads ved dennes Side; hun pleiede at trække sig tidlig tilbage fra Selskabet, hvorpaa Wilhelm fulgte hende til hendes Værelse og fort efter selv forsvandt. Hedvig frygtede næsten for at have stødt ham paa en eller anden Maade, thi i Schönhaide havde han været saa langt venstabeligere mod hende, — ja, i Schönhaide var overhovedet Alt anderledes! Et svagt Suk undslap hende, idet Bognen holdt ved det klart oplyste Fesilokale. Hendes Moder saa forundret paa hende og vilde just spørge, hvad der fælede hende, da hendes Opmærksomhed blev vakt ved en Larm paa Gaden. En temmelig tæt Menneskemasse omringede Bognen; grove Bemærkninger, ja endog Trusser blev udstødte mod de pyntede Damer; en Mand med et frækt Udseende steg op paa Bogntrinet, saa ind ad Vinduet og sagde: „Naa lille Jomfru, kan jeg saa første Dans?“ De to Damer blev meget forstrækkede, og Fru von Steindorf takkede Gud, da Rudffen i dette Diebliff fik Plads til at kjøre frem. Hedvig sprang ud og løb saa hurtig, hun kunde, under Mængdens raa Latter og Spøg ind i Gangen, medens Moderen langsommere fulgte efter. Først ovenpaa fattede hun sig og ordnede sit Toilette, der var bleven lidt medtaget af den hurtige Flugt.

I Forværelset stod mange Officerer og talte sammen, som det syntes, noget alvorligere end ellers; Revolutionen i Paris, enkelte Uroligheder i andre store Stæder og lignende Ytringer i selve Berlin, besjæftigede Sin-

dene. Ved Døren til Salen modtog Verten sine Gæster og førte Fru von Steindorf ind; Hedvig fulgte efter, omsværmet af endel unge Herrer. Strax efter saa hun Hr. von Haller nærme sig. Uvilkaarlig rødmede hun en Smule, og da han begyndte at tale om Dansene sagde hun, lidt forvirret: „Jeg er ikke ganske mig selv idag, thi vi har just haft meget ubehagelige Optrin med Folkehoben her udenfor Huset.“

Han var fuld af Deltagelse, og da hun havde fortalt ham noiere om deres hele Eventyr, udbrod han ivrig: „Da maa De tillade mig, Froken, at ledsage Dem paa Tilbageveien; thi jeg kan ikke tillade, at De bliver for-nærmet. Pøbelen er nu saa fræk, at man maa sætte Foden haardt paa dens Nakke; — jeg skulde blot ønske, man vilde give mig Befaling dertil! Det Slags Folk er forovrigt saa feige, at de aldrig vil holde Stand, om det engang kom til et Sammenstød.“ —

Det er ikke nødvendigt her at opholde sig videre ved Ballets Enkelt-heder. Balsen var forbi. Hr. v. Haller førte Hedvig hen til hendes Moder og lagde Sjalet om hendes Skuldre. Flere unge Piger sluttede sig til hende, og disse trak sig om lidt tilbage til et Hjørne af Salen, hvor de drøftede Meget og Mangt, men især alle Slags Bagateller, som angik Ballet. Nogle Kavallerer opsogte dem snart. Hr. v. Haller, Grev Bergheim af det kongelige Franz-Regiment, en Assessor Borkstedt samt flere andre Officerer og Civile satte Liv i den lille Kreds ved sin Underholdning. Samtalen fjernede sig dog om ikke længe fra de sædvanlige lette Themaer: Musik, Belysning, Theatret o. desl. og gik over paa den daværende politiske Stilling og Revolutionen i Frankrig. Den urolige Stemning i Berlin havde fyldt selv de Yngre med politiske Interesser, man talte om Muligheden af, at der i den tyske Hovedstad kunde blive et lignende Oprør som i Paris. Hedvig htrede ivrig, at dette dog aldrig kunde blive Tilfældet, thi Preuss-ferne var altfor loyale, og de øvrige unge Damer stemte uden Undtagelse i med. Assessor v. Borkstedt mente derimod, at Folket nu var blevet saa op-løst, at Trangen til Frihed ikke længer vilde lade sig tvinge tilbage; det var absolut nødvendigt, at den blev imødefømt, og et Militærherredømme vilde man ikke mere finde sig i. Hedvig blev meget ivrig, thi dette berørte de dybeste Følelser i hendes Sjæl.

„Hvor er der da Tvang hos os?“ udbrod hun, „og hvori bestaar egentlig Friheden?“ Uvilkaarligt faldt Bestemoderens Ord hende paa Læberne: „Frihed findes kun i Kristendommen, — Frihed er at blive løst fra Syndens Trældom.“ Hendes Dine straaled af Begeistring, som hun sagde dette, og hendes Kinder blusjede; man saa, at hendes hele Sjæl var med, og at hun vilde være villig til at bringe Ofre for sine Grundsætninger. Hr. v. Haller kunde ikke vende sine Dine fra hende, denne Livlighed klædte hende særdeles godt, og han fandt hende smukkere og mere indtagende end nogensinde. I dette Dieblik traadte Wilhelm til. Han havde ikke hørt, hvad man talte om, men saa kun Hr. v. Hallers Blik og Hedvigs glødende, bevægede Ansigt; han hilste noget stivt og alvorligt paa hende og stillede sig

blandt de andre Herrer. Næstfor v. Borkstedt svarede just med et farfa-
stift Emil:

„Hvad er Synden? Kan De gjøre noget Menneſte feilfrit, ærede
Froken? Det er muligt, at fine og ſkønne Damer er uden Feil, men dette
vilde dog kun være en Undtagelse. I Almindelighed er Menneſtene ikke
fuldkomne, og man maa tage Verden, ſom den er; den lader ſig nu engang
ikke forandre.“

Hedvig ſølte ſig beſtjæmmet og var tilmode, ſom om hun havde vanæret
det Hellige ved at tale derom til Folk, ſom ikke havde Forſtand derpaa.
Johanna Bergheim, der var meget livlig og ligefrem, kom hende til Hjælp.

„Det er talt, ſom om vi kun var Duffer til at ſe paa og manglede
fornuftig Bevidſthed,“ udbrod hun heftig. „Vi har naturligtvis vore Feil
ſom ethvert Menneſte, men man maa dog tilſtræbe det Bedſte og ikke gjøre
ſig ſkyldig i aabenbare Lafter. Til ſaadanne maa ialfald en Revolution hen-
regnes, thi den er en Krænkelse af Eden til Kongen.“

„Tilviſje“, lagde den ældre Søſter Helene, en alvorlig Pige, beſtemt
til; „brudt Ed, brudt Tro — det er det Værſte, ſom findes; Samvittig-
hedsløſhed, Utaknemmelighed, Egentjærlighed ligger altid til Grund herfor.
Hvorledes ſkulde man atter kunne ſaa Tillid til ſaadanne Folk?“

„Kongen maa man elſke og ære ſom ſin Fader,“ ſluttede Emma Rohr-
feld med hævet Stemme.

„Dette kalder jeg patriotiſt Tale,“ ſagde Løitnant v. Ramsleben. „Naar
alle vore unge Damer tænker ſaaledes, har vi gode Hjælpetropper bag os.“

„Ja, vi arme Kvinder,“ ſukkede Johanna, „vi maa altid forblive i
Bagtroppen! Hvor beklager jeg ikke nu mere end nogenſinde, at jeg ikke er
en Mand!“

„Ja, da havde vi ſikkerlig fundet den rette Verdensreformator,“ ſagde
Fr. v. Haller galant.

„Jeg vilde maaſte ſelv været af den Mening,“ lo Johanna.

„En Egenhed, ſom du vilde haat tilfælles med ſaare mange Men-
neſter,“ ytrede hendes Broder.

Hedvig var forſtummet, efterat Vilhelm havde nærmet ſig; denne ſatte
ſig nu ved Siden af Helene Bergheim og indlod ſig i Samtale med hende.
Snart begyndte imidlertid Muſikken paany, og Parrene fløi atter henover
Gulvet. Men for Hedvig havde Dandsen tabt ſin Tilløkkelse; hendes tro-
faſte Hjerter ſølte ſmertelig Vilhelms tilſhneladende Kulde; han havde jo ikke
henvendt et Ord til hende, og hun grundede paa, om hun maaſte havde
vaſt hans Miſſhag. Hun havde ført Ordet i den lille Kreds med megen
Drovlighed, da han nærmede ſig; maaſte hun var forekommet ham alſfor kjæf
eller behagelig, og hvo ved, om han ikke havde Ret. Det ſaar dog anderledes
ud i hendes Sjæl nu end under Opholdet paa Schönhaide, da hun ſaa
glad havde lovet at ofre Herren alle ſine Tanter og Tøleſer! Dengang
havde hun været fuld af Fortrøſtning; hendes Sjæl ſyntes at ſvæve oven-
over Jordens Anfegteler og Sorger, ſom om den allerede var halvt i Him-

melen; hun havde fornummet saadan Tilfredsstillelse i sit Indre, saadan Fred i Samvittigheden. Nu derimod havde hun ofte indre Kampe at bestaa, hun var utilfreds med sig selv, Trangen til stille Betragtning og Læsning i Bibelen var bleven svagere, og hun søgte sig ogsaa legemlig saa flovet ved den megen Selftabelighed, at hun heller ikke i det Wandelige ret kunde opmande sig. Al ja, hun fortjente ikke mere at eie Vilhelms Venstab, men det gjorde hende ondt at have mistet det, og hun foresatte sig at gaa irecte med sig selv, saa det maatte blive bedre med hende.

Da Dandsen var forbi, saa hun, at Wilhelm havde sluttet sig til en Gruppe ældre Herrer, som ogsaa afhandlede Dagens brændende Spørgsmaal. Hr. von Steindorf, en ivrig Patriot og meget aaben i sine Udtalelser, dablede Politi-Præsidenten, fordi han tillod saa mange Fremmede uden tilbørlig Kontrol at komme til Berlin. „Det er ikke til at beskrive,“ sluttede han, „hvilken Mængde vilde og frække Ansigter, man nu møder paa Gaden; — Fysiognomier, som man aldrig før har seet, og som vilde passe bedre i Fængsler og i Galgen end blandt ærlige Mennesker.“

„Ei, ei, Hr. Regeringsraad,“ sagde en forsigtig Geheimeraad, „man maa dog gaa srukt varsomt tilværk, at man ikke med Urette mistænker uskyldige Folk, kun fordi de af Forsængelighed maasse bære længere Skjæg end Andre.“

„Jeg holder med Hr. v. Steindorf,“ htrede Oberst v. Kohrsfeld; „bag de lange Skjæg skjuler sig toielige Principer og ingen solid Karakter; den, der kan se Folk aadent ind i Diet, anstaffer sig ikke en saadan Stov i Ansigtet. Jeg skulde ønske, at Kongen kun en eneste Gang lod mig seie Gaderne med mine Dragoner; da tænker jeg nok, disse Skikkelser snart vilde krybe ind i sine Muséhul og ikke mere komme tilsynne.“

„Hvis det virkelig skulde komme til Gadeoptøier her, hvilket Gud forhjude,“ sagde Hr. v. Steindorf, „vil nok vore Generaler vise, at de formaar at udrette Noget.“

„Der er overhovedet ingen af Officererne, der ikke har Hjertet paa rette Sted,“ sagde Major v. Knebel.

„Det samme kan siges om Soldaterne,“ lagde Wilhelm til. „Som Frivillig har jeg Anledning til at høre deres Ytringer sig imellem, og jeg mærker, at de brænder af Vængsel efter at give Demotraterne, som nu begynder at høre sine Hoveder, og som ofte trakterer dem med Udvemsord, en ordentlig Korreks.“

„Kun ikke for hidsig, J Unge,“ sagde Geheimeraad v. Aeser; „det er let at gyde Olje i Ilden, men vanskeligt da at slukke den igjen.“

„Bedre at overhugge Knuden med Sværdet end i aarevis at snige sig omkring den og dog ikke kunne løse den,“ sluttede Oberst Kohrsfeld.

Musikken ophørte just nu, og Selfabet begav sig til de rigt besatte Borde i Sidedærelset for at styrke sig efter Dandsens Anstrengelser; de unge Damer hvilede sig paa Sofaer og i Kænestole, medens Herrerne havde det trabelt med at bringe dem Forfriskninger af alle Slags. Hedvig havde

atter trukket sig tilbage til sin gamle Plads sammen med Bergheims og Emma Kohrsfeld; hun var temmelig stille, skjønt en livlig Samtale førtes mellem de Dørige. De havde bragt et interessant Thema paa Bane, idet de nemlig anstillede Gissninger om, hvilken af deres Valkavallerer vel vilde vise sig som den tapreste, isald der blev Krig. Emma nævnte Hr. v. Haller. „Kun Skade, at han ikke mere staar i Tjenesten,“ sagde Helene Bergheim, „thi nu faar han ingen Anledning til at udmærke sig.“

„Det maatte være herligt at være Soldat nu,“ mente hendes Søster Johanna. „Man vil visseelig faa Leilighed til at udvikle alle de ridderlige Dyrer, som faa længe har slumret hos Mændene; — Tapperhed og Selvfornegetelse først og fremst.“

„Af alle mine Bekjendte forekommer Hr. v. Rothfels mig den ridderligste,“ sagde Helene; „han er alvorlig og ikke faa fuld af flau Talemaader som de fleste Andre.“

„Og just det, at han ingen Formue har og bærer dette faa uafhængig af Verdens Dom, gjør ham faa interessant,“ lagde Johanne til.

„Jeg er overbevist om, at han med Glæde kunde ofre sig for sine Ansættelser, for sin Tro som for Konge og Fædreland. Hvad mener du, Hedvig, du er jo den af os, som kjender ham bedst.“

Hedvig havde endnu aldrig udtalt nogen Mening om Wilhelm, og det forekom hende ganske underligt at skulle gjøre det faa offentlig, men hun fattede sig og sagde sagte: „Det tror jeg ogsaa.“

„Hedvig synes ikke at være fornøiet med, at Hr. von Haller ikke skal spille den første Heltrolle,“ udbrod Emma ivrig. Hedvig søgte at forsvare sig, men rødmede uvilkaarlig, hvilket hun altid var tilhøielig til, og hvorved hun paadrog sig endnu fler: Drillerier. Der blev atter dandsjet. Wilhelm havde opsøgt Fru von Steindorf og talte med hende om Schönhaide og om Bedstemoderen, om den sidste Sommer og om, at han den følgende atter haabede at faa være en Etund sammen med hende i hendes Hjem. Endelig kom ogsaa Hedvig. Halv frygtløs og forlegen stod hun for ham. Da han havde fort hende hen til en ledig Plads, saa Hedvig op med et faa ydmygt Blik som et Barn, der har en Følelse af Skyld uden ret at vide, hvori denne bestaar, og beder om Forladelse. Wilhelm smilte venlig, og hun følte sig pludselig let om Hjertet.

Da Ballet var forbi, ledsagede Hr. v. Haller Hedvig og hendes Moder til Vognen for, som han sagde, at beskytte dem mod nye Fornærmelser af Pøbelen; imidlertid holdt endel Gensdarmere, der var opstillede i Nærheden, det flette Element i Ro, saa at man Intet havde at frygte. Vognene rullede uantastede gennem de svagt oplyste Gader og forte de trætte og sløve Valkgjæster til deres Hjem, hvorimod nogle af de unge Herrer endnu aftalte at mødes i en nærliggende Østerkjsjelder. Blandt disse var Hr. von Haller, og Wilhelm fulgte sin Ven, den unge Grev Bergheim. Skjønt han ellers ikke yndede saadanne Steder, følte han sig den Aften altfor urolig i Sindet

til strax at gaa til Hvile og foretrak at underholde sig endnu en Stund med sine Bekjendte.

Arm i Arm med Bergheim fulgte han efter de andre unge Herrer, der for det Meste var Officerer. De standsede foran en fashionabel Østerskjelder, hvis Vinduer selv i denne sildige Time lyste klart ud i Natten. En bekvem Stentrappe førte dem ned, og Hr. von Haller, som var kjendt her, viste dem Alle ind i et lidet Værelse til Venstre, hvor de kunde være uforstyrrede. Man forlangte Forfriskninger, og da Bordet var bleven besat med de behørigte Sager, begyndte Cigarerne at dampe, og Benene udstræktes i sin fulde Længde, saa at der, da Wilhelm og Bergheim traadte ind, neppe syntes at være mere Plads, skjønt Sofaerne var beregnede paa mindst tolv Personer. Hr. von Hallers nye, prægtige Hestestald paa hans Eiendom Buchhövel var just Gjenstand for Samtalen og lod til at omfattes med særdeles Interesse af Herrerne. Han fortalte, at han spekulerede paa at anskaffe Speile til sine Fuldblodsheste, da man maatte antage, at det vilde have stor Indflydelse paa en Hests Holdning, naar den kunde se sig selv i Speilet. Vistnok resiterede man, at de snart blev slaaede itu, men Omkostningerne var jo en Biting. Derpaa gik Samtalen over til Theaternyheder med mere, og til Slut kom man ind paa Politiken, der nu overalt udgjorde Hovedinteressen. Hr. von Ramsleben fortalte, at Soldaterne om Aftenen skulde blive confignerede*) for at undgaa Rivninger med Folket, thi den gjenfærdige Uvillie tog mere og mere til.

„Tal kun ikke om Folket“, sagde Hr. von Haller, idet han med et Udtryk af Kjedsomhed lagde sig bagover og blæste tætte Røgklyber fra sig. „Folket er en altfor ædel Venævnelse paa denne gemene Pøbel; — jeg væmmes ved blot at se paa den, naar jeg gaar paa Gaden.“

„De anser vel ikke de lavere Klasser for Mennesker som vi, men for en ganske anden Art Stabninger?“ spurgte Assessor Borkstedt noget skarpt.

„Jeg er ikke meget bevandret i Naturhistorien“, svarede Haller gabende, „men det forekommer mig, at min Hund maa tilhøre en ædlere Art, thi den ved usiagtig, hvad der sømmer sig for dens Stilling i Livet: Uydighed, Trostløb og Taknemmelighed; og det Mindste, man kan fordrø af en Stabning, er dog vel, at den kjender den Plads, der sømmer sig for den.“

„Men de kan da ikke sammensligne Mennesker, der har fornuftige, uddannede Sjæle, med et Dyr, der kun følger sit Instinkt“, udbrod Assessorens Broder, Lieutenant Borkstedt.

„Na hvad! fornuftig er den, der handler fornuftigt; at drive omkring uden at arbejde og ræsonere over Ting, som man ikke kan forandre, er ufornuftigt, og spørger De engang en af disse Folk om hans Sjæl, skal I høre, at han slet ikke ved Noget om den.“

„Alle Mennesker er skabte lige“, sagde Assessoren. „At de ikke alle staar paa det samme Dannelsesstrin, og mange derfor ikke handler saaledes,

*) d. e., de skulde faa Befaling til ikke at forlade sine Klasser. Red.

som det sømmer sig for en Aand, der er af guddommeligt Udspring, har kun sin Grund i den mørke Tidsalder's Despotisme og Prestevælde. Dette ligger nu bag os; i vort Aarhundrede er Uhyt opgaaet, og Vilkaarlighedens Skranker maa falde; det ene Menneske maa staa frit og ligestillet overfor det andet, saaledes som dets Bestemmelse er. Lad kun først Alle blive ligeberettigede, saa vil de til Jorden nedtrykte Aander mægtig udfolde sig; — Mennesket er født til Frihed, — Lænkerne skaber først Trælle'.

„De Læner, som Mennesket bærer“, sagde Wilhelm med Barme, „er ikke de ydre Skranker, men Synden, som det engang i Frihed selv har valgt, — Hovmod og Ulydighed mod Guds Bud. Jo mere det sætter sig op mod disse og vil høre sig over dem, desto mere vil det synke ned til at blive en Slave af sine Vidensfaber, medens derimod netop de ydre Skranker i Guds Haand bliver et Mittel til at gjøre det modent for den sande Frihed nemlig den Kristnes Frihed“.

„Skade, at De ikke er bleven Prest, Rothfels,“ sagde Afsesforen noget ironisk, „thi De vilde passet fortræffelig dertil. Dette synes mig imidlertid at streife ind paa den bekjendte Lyketro, ifølge hvilken Enhvers Skjebne forud er uforanderlig bestemt; den, der er født til Fattigdom og Ulykke, maa forblive i denne Stilling; det vilde være Uret at hjælpe ham ud deraf, thi det er nu engang hans Bestemmelse.“

„At tragte efter Rigdom og Vre gjør ialfald ikke Mennesket i Sandhed lykkeligt,“ svarede Wilhelm; „thi dette hindrer det i at komme til indre Fred, og kan man tænke sig Lykke uden Fred?“

„De spærmer i poetiske Anskuelser,“ mente Afsesforen; „af Saadant bliver Ungen mæt, vor Tidsalder er praktisk og ser alle Ting fra et fornuftigt Synspunkt; — Bibelens Historier er vi vorede fra, og jeg kan forsikre Dem, at vi kommer paa vor Vis videre i Livet end I med Eders forældede Traditioner.“

„Indtil I ved Livets Ende lider fuldstændigt Skibbrud,“ sagde Wilhelm alvorlig, „og forgjæves ser Eder om efter et Halmstraa at klynke Eder til.“

„Jeg kan ikke gaa saa dybt i Sagen,“ sagde Bergheim, „men naar jeg ser den fra et praktisk Standpunkt, maa jeg dog være af en ganske anden Mening end De, Hr. Bortstedt. Hvad vilde vel Enden blive, hvis Alle skulde have lige Rettigheder og lige stor Eiendom? Jorden vilde neppe være stor nok til at give sine mange Beboere et lige stort Stykke Land, hvor de kunde leve uden Bekymringer. Og nu Jordbundens Forskjellighed paa de forskjellige Steder! Og naar nu En havde flere Børn end hans Nabo, da blev det jo strax forbi med Ligheden i den økonomiske Stilling. Man vilde da aldrig blive færdig med den uafsladelige Deling og aldrig komme til Enighed.“

„Man finder jo intetsteds Mennesker, der er hinanden ganske lige af Karakter og Egenstaber,“ ytrede Kohrsfeld, „og naar de ikke er istand til at tilvejebringe det, hjælper den ydre Ligestillethed intet.“

„Enhver Sjæl er skabt med sine Eiendommeligheder, ethvert Menneske føres paa særegne Veie sin Fuldbendelse imøde,“ sagde Wilhelm, „det er at gribe ind i Guds Lov, naar man vil forandre det.“

„Mennesket har i sin Lands oprindelige Høihed ogsaa egne Love, som er skrevne i dets Hjerte,“ udbrod Nsjesforen ivrig. „Bevidstheden om at være Skabningens Herre er Enhver medfødt; kun er der fra umindelige Tider gjort alt muligt for at fordunkle denne Bevidsthed; men naar den engang paany bliver vaft, vil den blusse op til en ædel Flamme, der fortærer den gamle Møl og Rust og udvikler sig til den oprindelige Lands fulde Kraft, der fordrer sine høiere Majestætsrettigheder tilbage.“

„Og jeg siger, at det er et Indgreb i mine Majestætsrettigheder,“ sagde Ramsleben leende, „naar min Tjener skal staa paa samme Trin som jeg, og vi vorelvis skal pudse Støvler og børste Frakker. — en Tilstand, jeg ingenslunde kan forestille mig som onskelig.“

„Der taler kun Egoismen ud af Dem, kjære Ramsleben,“ sagde Haller; „men spørg Borkstedt, og De vil faa høre, at i det skjonne Glysium, han vil berede os, findes der ikke mere Egoisme. Naar vi først et Aars Tid har besøgt den Folkeskole, som sandsynligvis maa oprettes for saadanne uvidende Dumrianer som vi for at gjøre os modne for denne lykkeligjørende Tilstand, da vil vi ogsaa lære, hvilken Herlighed det er at staffe hver Dagdriver paa Gaden rene Støvler.“

Alle lo, undtagen Nsjesforen, der saa meget oprørt ud. Ramsleben og Kofrsfeld udmalede sig Tilstanden endnu mere levende, idet de i Tanterne med sine egne Hænder forvandlede forskjellige modbydelige Figurer, som de just havde mødt paa Gaden, til fine Herrer. Endelig brød Borkstedt løs: „Det er sandt, at skjønt jeg selv er af Adel, maa jeg dog være enig i den almindelige Dom over Adelen. Den er desværre ganske svækket ved de gamle aristokratiske og papistiske Fordomme og har ingen Sands for vort ophyste Aarhundredes aandelige Opving.“

„Meget uegenhyttigt af Dem,“ htrede Haller, „at tale imod deres egen Stand, men jeg beder Dem dog at lade dette være smukt entre nous*) og ikke lade det komme Folk for Dre, der kunde drage anderledes Fordel deraf.“

„Sandheden maa overalt udtales,“ svarede Nsjesforen med Høihed, „og for Menneskehedens Vel at ofre sit Eget er visseelig en ædel Mand værdigt, selv naar det dreier sig om indgroede Standsfordomme.“

„Hør at give Slip paa Champagne og Østers,“ sagde Haller, idet han velbehagelig strøg sin Knebelbart med et Sideblik til Nsjesforens Tallerken. Denne rødmede, stødte Tallerkenen fra sig og raabte ærgerlig: „Med Støjer kommer man ikke videre!“

„Men med No,“ svarede Haller, idet han blæste en uhyre Røgsky fra sig.

„Det er let at være rolig, naar man intet Hjerte har for sine Brodre,“ sagde den Anden heftig.

*) Imellem os.

„Jeg er vistnok ikke meget blodhjerteret,“ sagde Haller koldt, men bestemt; „imidlertid skal De nok faa se, at Hjertet dog sidder paa rette Sted.“

Ramsleben, der var en personlig Ven af Borkstedt, lagde sig imellem.

„Jeg tænker,“ sagde han, „at i Et stemmer vi Alle overens: — der er vistelig Ingen iblandt os, hvilke Kunstner han end forøvrigt kan nære, som ikke med Glæde vilde ofre sit Liv for Konge og Fædreland. Kongen leve!“

Da det allerede var sild, og Nogle begyndte at blive høiroste, fandt Wilhelm sig ikke mere vel i Selskabet og forlod Bærelset. Nattens Kjølighed var ham velgjørende, og han vandrede langsomt ned ad Gaden, fordybet i Tanker. Stjernerne oplyste svagt den store, tauke Stad, hvori saa mange urolige Hjerter slog, og slue Hoveder smedede Rænker. Uvilkaarlig slog han ind paa Veien til Slottet. Den gamle, graa Bygning laa i Halvmørket foran ham i ophøiet Ro, saaledes som den i Arhundreder havde hævet sig beskyttende over sine Omgivelser, thi tro, ædle Fyrstehjerter havde banket inden dens Mure, til hvilket Folket med Tillid havde kunnet se op. Da han kom til Slotspladsen, naaede en dump Brusen hans Dren; en stor Menneffemasse var samlet der; den forholdt sig temmelig stille, men gjorde derved et desto uhyggeligere Indtryk; kun undertiden hørtes en noget lydligere Mumlen. Gensdarmen holdt Die med den paa Frastand; dog syntes ingen større Forskyrrelse at have fundet Sted, end man i de sidste Døgn var bleven vant til. I Taarnet ved Vandet, hvor Kongens Arbeidsværelse var, saa han Lys. Han blev staaende. Hvo ved, hvilke Tanker der rører sig i hans Sjæl, hvilke tunge Timer, der snart forestaar ham? tænkte Wilhelm; og hans Folk, hvorledes vil det forholde sig i Afgjørelsens Stund? En ulykkesvanger Luft laa over den hele Stad; de onde Manders Nærhed, der snart skulde feire sin Triumf her, hvilede som en tung Anelse paa Wilhelms Sjæl. Det ensomme Lys i Slottet, de uhyggelige Stikkelser paa Gaden, vakte eiendommelige, bange Følelser hos ham; han kunde ikke gaa hjem, men vedblev endnu længe at vandre omkring. Han havde i den sidste Tid med Jernslid forberedt sig til sin Examen; i det Fjerne havde yndige jordiske Billeder vinket ham, men nu var en Skygge traadt imellem disse og ham, den rette Arbeidsiver begyndte at tage af, og en aandelig Slappelse var kommen over ham. I hans egen Sjæl saa det næsten ligesaa mørkt ud, som det var omkring ham, og mangehaande Tanker gjærede i hans indre. Han var utilfreds med sig selv, undertiden ogsaa med sin Skjebne, oprørt over det syndige Væsen, som nu traadte ham saa nær, og som han undrede sig over, at Gud kunde tillade.

Medens han fortsatte sin Vej, fordybet i disse Betragtninger, saa han sig pludselig omringet af en tæt Menneffemasse. Han vilde bane sig Vej igjennem den, men en bredskuldret Mand stillede sig foran ham. „Dig syntes jeg nok, jeg skulde kjende, min Gut,“ sagde han. „jeg har seet dig mellem Soldaterne; du er vel ogsaa en Aristokrat og Fiende af den simple Mand, men vent kun, her slipper du ikke væk, før du kryber til Korset og ydmygt beder mig om at komme forbi.“

„Gaa afveien for mig, Menneſte, ſagde Vilhelm ærgerlig.

„Ei, ei,“ ſagde den anden med en Haanlatſter, medens hans Kammerater trængte ſig tæt omkring ham og paa denne Raade ganſke omringede Vilhelm, „dette duer ikke, vi ſkal ſe, hvem ſom nu er Herre her; bed forſt om Forladelſe, ellers kommer du ikke ud.“ Manden hørte, efter ſit Sprog at dømme, ikke til den lavere Samfundsklaſſe, der ſyntes at ſe op til ham ſom et Slags Anfører. „Nei, min gode Fyr,“ ſagde en af de Omſtaende, hvis ſtammende Tunge forraadte, at han havde druffet altfor tæt af den Flaſke, ſom ſat frem af hans Fraktelomme, „her kommer du for det Førſte ikke igjennem.“

Vilhelms Blod kogte; han ſaa ſig om. Overalt en tæt Menneſteſkub, hvor truende Fyſiognomier ſtirrede ham imøde fra alle Kanter. Det gjaldt at fatte en hurtig Beſlutning. Ved et pludſeligt Stød med den knyttede Næbe, paa Bøgermaner rettet mod Maven, bragte han ſin ſtammende Modſtander ud af Koncepterne og benyttede den øieblikkelige Forvirring, idet denne med et Smertesudbrud traadte ſin Sidemand ublidt paa Foden, til at bane ſig Vej gjennem Mængden. Men ſnart fattede denne ſig igjen og ſtrykede med et rafende Brøl efter Vilhelm. Morket begunſtigede heldigviſ hans Flugt, og da han beſad megen Behændighed og Legemsſtyrke, lykkedes det ham at komme ſine Forfølgere af Syne. Ved Larmen kom Gensdarmene til for at drive Folket fra hinanden, men blev modtagne med Stjeldsord og vilde Raab. Opmærkſomheden blev imidlertid derved bortledet fra Vilhelm, der lykkelig, om end noget aandeløs, naaede ſin Bolig.

(Mere).

Jakob læſer for ſin Bedſtefader.*)

„Bedſtefader ſkal komme hid og bo hos os,“ ſagde Klara til ſin Broder en Dag, da denne kom hjem fra Skolen.

„Hvad“, udraabte Jakob, „ſkal han komme for at bo hos os for beſtandig? Det tror jeg ikke.“

„Jo, det ſkal han; jeg har hjulpet Mamma at ſtelle iſtand et Værelſe for ham.“

Jakob gik ind og ſpurgte ſin Mamma, om det var ſaa. „Ja din Bedſtefader ſkal komme, og jeg haaber, du vil blive ſnil imod ham,“ ſvarede hun.

Jakob ſurmulede og gik ſin Vej. Han ſyntes ikke om gamle Folk, og hans Bedſtefader var meget gammel og ſvag. Nogle Dage derefter kom Jakob fra Skolen og fandt ſin Bedſtefader ſiddende i en Ræneſtol ved Vinduet for at betragte Haven udenfor. Klara hjalp ſin Moder, og den Gamle var overladt til ſig ſelv. Han ſyntes at onſke, at Jakob ſkulde ſtandſe og

*) Fra Børnebladet „Duen“, udgivet af J. Traasdal i Bergen.

tale med ham en Stund, men denne hilste blot paa ham i største Hast og sprang derpaa ud til en Skolekamerat, som gik udenfor.

„Jeg onsker, at du vil læse lidt for Bedstefader; hans Dine ere saa svage, og han er saa glad i, at Nogen læser for ham,“ sagde Jakobs Moder.

„Å, jeg kan ikke, Moder, det er ganske vist. Faar jeg ikke lege nu efter at have været indestængt i Skolen hele Dagen? Klara kan læse for ham.“

„Men Klara er jo liden og kan ikke læse godt.“

„Åa det er snart godt nok,“ svarede Jakob but. „Hvor besværlige ere ikke gamle Mennesker, som ikke kunne læse selv,“ sagde han, og derpaa sprang han sin Vej.

En Uge efter kom nogle af Skolekameraterne, bærende Jakob imellem sig. I et slemt Fald havde han vredet sin Fod af Led og maatte derfor holde sig stille nogen Tid. Hvor knurrede og klagede han ikke nu! Og dog var hans Moder sømmere end nogensinde for ham, og Klara sprang og passede ham som en snil og kjærlighedsfuld Søster. Men da han laa der hjælpeløs og saa paa sin gamle Bedstefader, som sad i Rænestolen saa taknemmelig og tilfreds for den mindste Tjeneste, han fik modtage, begyndte Jakobs Samvittighed at blive urolig.

Han følte nu hvor trættende det var at nodes til at være stille. Han begyndte at hufes over den gamle Mand, for hvem det maatte være endnu værre, da han ikke engang kunde læse.

„Om du vil, skal jeg læse et Stykke for dig, Bedstefader,“ sagde Jakob tilsidst. Han var bange for, at hans Tilbud ikke skulde blive modtaget. Men den gamle Mand blev glad og sagde, at han skulde synes meget godt om det. Jakob begyndte saaledes. Han havde bestemt, at han blot skulde læse en kort Stund; men hvorledes det end var, saa begyndte han at synes om sit Foretagende og fortsatte Læsningen.

Strax derpaa kom hans Lærer for at se, hvorledes det stod til med ham. „Nu vel,“ Jakob, det er et fortræffeligt Foretagende, det fornøier baade dig og Bedstefader, og jeg skal sende dig nogle interessante Bøger, saa du kan faa noget at læse for ham.“

Jakob rødmede, men var glad over, at hans Lærer ikke kjendte til, hvilke onde Tanker der havde rørt sig i hans Hjerte en kort Tid iforveien.

Bøgerne kom, og Jakob begyndte at læse dem for sin Bedstefader. Han forundrede sig meget over, at han kunde finde sig saa vel med den gamle Mand. Det glædede ham meget, naar Bogen lagdes bort, at høre den gamle Mand's Fortællinger. Snart kunde Jakob atter springe, hvorhen han vilde, og han deltog nu med mere Glæde i de andre Børns Lege end nogensinde før, efter at han saa længe havde været indestængt. Han fortsatte dog fremdeles at læse for sin Bedstefader og endda kunde han lære sine Læxier og have Tid til at lege med de Andre.

Troligen lærte Jakob at anvende sin Tid vel, og de ledige Timer, som han før tilbragte med enten at spadserere omkring eller ake paa Kjølle, an-

vendte han nu til at læse Guds Ord eller andre opbyggelige Bøger for sin Bedstefader, og han forlod ofte sine Kamerater og deres Lege for at læse for den gamle Mand, naar han mærkede, at denne var nedslagen. Jakob lærte at indse, hvor godt det er at trøste og hjælpe Andre, og han fandt, at Selvfornægtelsen fører større Lykke og Tilfredshed med sig.

Blot nogle Maanedere derefter lagdes den gamle Mand i sin Grav paa den grønne Kirkegaard, og da Jakob stod der sammen med sin Fader og lyttede til Ordene, som taltes ved den aabne Grav, græd han bitre Taarer over Tabet af den gamle Mand, for hvem han i Begyndelsen havde bekympret sig saa lidet. Dog følte han paa samme Tid Glæde over i nogen ringe Grad at have bidraget til sin Bedstefaders Glæde. Hvad han derimod angrede var: at han ikke før havde begyndt at være omhyggelig derfor.

Paa samme Maade skal det gaa for Hver og En af os, naar vore Venner dø, eller vi selv skulle stilles herfra, da skulle vi aldrig angre, at vi have talt et venligt Ord eller gjort en god Gjerning; derimod skulle vi føle Sorg over haarde og uvenlige Ord, som ere komne over vore Læber. Vi skulle sørge over, at vi ikke have gjort, hvad vi havde kunnet.

Lader os erindre os dette, og, medens vi have Tid og Anledning, forsøge at gjøre Andre lykkelige, selv om vi derunder skulde opofre Noget, som hører til vor egen Bekvemmelighed. Her bør vi være omhyggelige med de Gamle og Svage; thi de Yngre bør hjælpe de Eldre, og de Stærke de Skrøbelige. Paulus siger: „Vi som ere stærke, bør bære over med de Svages Skrøbeligheder og ikke leve os selv.“ Vi maa tillige altid komme ihu, at den, som idag er ung og stærk, kan imorgen være den mest Hjælpelese, og skal ialfald efter nogle faa Aars Forløb blive svag og afhængig af Andres Hjælp.

Spørgsmaal besvarede.

Svar paa Spørgsmaalet om Sokrates. (Se forrige Hefte Side 24. 5.: „Hvilken af de gamle Forfattere er det, som fortæller, at da Sokrates engang var falden i Tanker over noget, saa blev han staaende ubevægelig paa samme Plet paa Torvet i Athen i 1½ Døgn eller 1½ Dag?“).

En af „For Hjemmets“ Læsere har indsendt følgende Svar:

I sin Dialog „Symposion“ (Gjæstebudet) lader Platon den berømte Alkibiades holde en Loptale over Sokrates. I denne Tale forekommer følgende Passus: Da han (Sokrates) engang var kommen til at tænke paa noget, stod han og grundede fra Morgenen af, og da det ikke gik for ham, gav han sig ikke, men blev staaende og grundede. Allerede var det Middag, Folk lagde Mærke til det og sagde forundrede til hverandre: „Sokrates har nu staaet og tænkt over noget helt siden tidlig imorges.“ Til sidst, da

det var blevet Aften, og man havde spist, tog nogle af de Unge sine Ma-drasser ud, (det var nemlig dengang Sommer) for at sove i den kjoelige Luft og med det samme iagttage Sokrates, om han ogsaa vilde blive staaende Natten over. Og han stod, til det blev Morgen, og Solen gik op; da bad han til Helios (Solguden) og gik sin Vej.

Paa et andet Sted i samme Platons Skrift fortalles det, at Sokrates ofte blev staaende lange Stunder for sig selv, fordybet i sine Tanker, og de, som kjendte ham, vilde nodig, at han da skulde forstyrres.

„Wenn Jemand eine Reise thut, so kan er was erzahlen“ — hvad betyder det, og hvor har man det fra?

Svar: Naar Noget gjør en Reise, saa kan han fortælle Noget; formentlig hentet fra en spogefuld Vise af Mathias Claudius (Urians Reise omkring Jorden).

Som bekjendt gaar der gjennem Decorah en Bæk, kaldet Dry Run (tørt Vandløb); Navnet passer ikke, der er nu altid Vand i den, men for en 20 a 30 Aar siden var den for det Meste tør; hvad kan være Aarsagen til denne Forandring?

Svar: Vandet blev for 20 a 30 Aar siden staaende i Græsset og Fordybningerne paa den ubebyggede Slette — undtagen naar det regnede rigtig stærkt; nu er næsten hele Sletten bebygget og forsynet med Gader, hvis Sidegrøfter (Kendestene) strax bringe det oversflodige Vand ned i Bækken, og dette er nok til altid at holde en liden Strøm løbende.

Den yngre Kofs i det sydlige Ishav.

(Fortættelse).

Den 27de Januar saa de, efter i nogen Tid at have seilet i saa stærkt Taage og Regn, at de ikke kunde se mere end en halv Sømil fremfor sig, at de havde været ved at komme ind i en dyb Isbugt. Ismassen strakte sig fra Fastlandet ud til en N, der laa lige imod Syd, og forhindrede dem saaledes i at seile imod Vest. Efter at have undersøgt Pasisen, stod de mod Syd for at forsøge at lande paa Den. Da de var i tre Miles Afstand fra den, gik Kofs fra Borde, ledsaget af flere af Officererne, og roede ind mod Kysten, efterfulgt af Kaptein Crozier og andre af Besætningen paa Terror. En stærk Søndenstrom brød saa tungt imod Klipperne og det eneste Stykke flade Strandbred, de kunde se, da de roede fra den ene Ende af Den til den anden, at det næsten umuliggjorde Landingen. Da Terrors Hoalbaad var bedre skikket til at møde en saadan Brænding end Grebus's tunge Kutter, gik Kofs i den, og ved Mandstabet's og Officerernes store Dydighed og ved at passe paa det gunstige Dieblit, naar den var paa Vølgefammen, lyk-

ledes det ham at springe ind paa Klipperne. Ved Hjælp af et Reb landede nogle af Officererne med nogenlunde Lethed, men ikke uden at blive gjen-nemvaaede, og En havde nær mistet Livet; da Thermometeret stod 4 Gr. R. under Frysepunktet, vare Klipperne overalt, hvor de befyldedes af Bølgerne, bedækkede med Is, saa at han, da han sprang fra Vaaden, gled og faldt i Vandet, og havde ikke Folkene i Vaaden øieblikkelig stødt fra Land, vilde han være bleven knust imellem den og den næsten lodrette Klippe; nu slap han med at blive stiv af Kulde, men Kofs fandt sig dog til deres store Sorg foranlediget til at forbyde de andre at lande. Den blev taget i Besiddelse og kaldet *Franklinsøen*. Den ligger omtrent ved den 76de Bredegrad. Den bestaar helt af vulkanske Klipper, og der faaes ikke en eneste Plante, ikke engang saameget som en Lavart eller en Tangplante paa Klipperne, og Kofs tvivler ikke om, at der ikke er Spor af Planteriget indenfor den sydlige Polarkreds. Den hvide Stormsøale havde sin Rede paa Kanten af Klinterne ligesom den graadige Rovmaage. Der faaes ogsaa mange Sølhunde, og det er ikke usandsynligt, at den flade Strandbred paa denne Ø til sine Tider er et af deres Tilholdssteder.

Reisen fortsattes videre sydpaa henimod noget Land, som havde været i Sigte siden den foregaaende Middag, og som de da havde kaldt *Høisen*. Det viste sig at være et Bjerg, 12,400 Fod høit, som udspyede Ild og Røg i stor Mængde. I Begyndelsen saa Røgen ud som Snefog, men da de kom nærmere, blev dens virkelige Bestaaffenhed tydelig. Denne Vulkan fik Navnet *Cerebus*, og en udslukt Vulkan øst derved, som var lidt lavere, blev kaldt *Terror*.

Da Eskibene nærmede sig *Høisen*, der i Virkeligheden er en Del af Fastlandet, paa hvilken Bjerget *Cerebus* er det mest iøjnefaldende Punkt, bemærkedes der en lav hvid Linie, der strakte sig fra det yderste Punkt saalangt imod Øst, som man kunde sene. Det blev høiere og høiere, jo nærmere man kom det, og tilsidst vidste det sig at være en lodret Isbrink imellem 150 og 200 Fod høi, ganske flad og jævn paa Toppene og uden Kedner eller Forbjerge paa den jævne Flade, den vendte ud imod Havet. Hvad der var bagved den, kunde ikke afgjøres; thi da den var meget høiere end Mastetoppene, kunde man ikke se Andet end Toppene af en høi Bjergtjæde, der strakte sig sydpaa, vel til 79 Gr. Om disse Bjerge, *Barrybjergene*, som de blev kaldte, senere høie af imod Øst og danne den Grundvold, hvortil denne uhyre Ismasse støtter sig, kunde ikke bringes paa det Nene. Er der Land her imod Syd, maa det være meget langt borte eller være meget lavere end nogen anden Del af den Kyst, Kofs fik at se; thi ellers maatte det have vist sig ovenover Ismassen.

Det var en stor Sluffelse at møde denne Hindring; de havde allerede i Tankerne været langt paa den anden Side af den 80de Bredegrad, men den var af en saadan Bestaaffenhed, at den ikke efterlod nogen Tvivl om, hvad der var at gjøre; thi de havde ligesaa godt „kunnet seile gjennem Klipperne ved Dover“, som gjennemtrænge en saadan Masse. Da de var 3

—4 Mil nær ved denne mærkelige Brink, dreiede de imod Vst, for at se, hvor langt den strakte sig. Hele Rytten blev ved at frembyde en saadan lodret Isklint omtrent 2—300 Fod høj.

Samme Dag (28de Jan.) saa de Erebus udsende usædvanlige Masser af Ild og Røg, hvilket afgav et meget storartet Stue. Ved hvert Stød udslyngedes der med stor Styrke en lodret Soile af tyk Røg til en Høide af imellem 1500 og 2000 Fod over Kraterets Munding, hvorpaa den faldt ned som Taage eller Sne og efterhaanden adspredtes for at efterfølges af et andet glimrende Udbrud en halv Times Tid efter. Røgsoilerne vare imellem 200 og 300 Fod i Gjennemsnit; naar Røgen trak bort, saaes ganske tydelig den klare, røde Lue, der fyldte Kratermundingen, og nogle af Officererne mente at kunne se Lavastrømme vælte ned ad Siderne, til de tabte sig i Sneen, som begyndte nogle hundrede Fod nedefor Krateret og fortsatte sig med en lodret Isklint, der stjød sig flere Mil ud i Havet. Terror var langt mere fri for Sne, især paa Vestsiden, hvor der var mange smaa tegleformige, kraterlignende Forhøininger, som alle sandsynligvis til en eller anden Tid havde været virksomme Vulkaner.

Det var umuligt at tænke sig en mere fast udsende Ismasse end den høie lodrette Klint, som de nu seilede langsmed imod Vst. Der var ikke den mindste Revne eller Sprække at opdage i den, og den overordentlig klare Himmel ovenover viste kun altsor tydelig dens store Udstrækning imod Syd. Mange Brudstykker laa ved dens Fod, løskrevne ved Bolgernes Magt, som kastede deres Skum paa dens Side.

Efter at have seilet langs med denne mærkelige Isvæg i fuldstændig aabent Vand i en Strækning af over 100 Sømil, saa de, at den endnu strakte sig uendelig langt imod Vstydost. — Vinden loiede af, men heldigvis fik de ikke Tid nok til at fjerne sig fra Klinten, før der kom helt Vindstille, og dette var ogsaa nødvendigt; thi sjønt Nordenstrømmen ikke var videre stærk, drev den dem dog efterhaanden ind imod den, uden at de vilde være istand til at gjøre noget for at undgaa de alvorlige Følger, som maatte være opstaaede, hvis de vare satte helt ind paa den. Dybden maalttes at være 400 Favne; denne Dybde syntes at vise, at den store Ismasses yderste Rand ikke kunde hvile paa fast Grund.

Den følgende Dag blev det uroligt Veir, og de holdt sig derfor i endnu større Afstand fra Isklinten. Udskillige svære Isstykker passeredes, øiensynlig Stykker af Klinten eller afbrudte Bjerge, af hvilke de mærkelig nok ikke havde seet et eneste paa en Strækning af 160 Mil langs Klinten, hvorfra der dog af og til maa brydes nogle løs. Lidt Estertanke bragte imidlertid snart Forklaringen af dette Forhold. Om Sommeren er Forskjellen mellem Luftens og Havets Varme sjelden mere end et Par Grader, som Luften i Almindelighed er koldere, men aldrig mere end 3 eller 4 Grader R. Det er derfor sandsynligvis sjældent, at der paa den Aarstid indtræffer nogen stor Løsbrydning, da hele Massens Varme er saa ensformig. Men om Vinteren, naar Luftens Varme sandsynligvis er 32 eller

36 Grader R. under Føspunktet, og Vandets Temperatur derimod kun en eller to, kan det ikke være andet, end at den ulige Udvidelse af de Dele af Massen, der ere udfatte for en saa stor Varmeforskjel, maa bevirke, at store Stykker rive sig løs. Disse drives af de herskende Søndenvinde imod Nord, saasnart Vinteren er forbi, og træffes i stor Mængde paa de lavere Bredegrader, hvor de hurtig smelte og gaa i Stykker. I det nordlige Ishav kan man ofte blive Vidne til de forbausende Virkninger af en pludselig Forandring i Varmen om Vinteren, som frembringer store Revner og Sprækker af mange Miles Udstrækning, især paa Ferskvandsøerne i hine Egne, da Isen der er ganske gjennemfistig og saaledes giver bedre Leilighed til at iagttage de frembragte Virkninger. Falder Thermometret en 14—18 Grader, slaas der oieblikkelig store Revner, der strække sig i alle Retninger over hele Søen og ledsages af mange, høie Brag; nogle af Revnerne gabe paa sine Steder flere Tommer paa Grund af Overfladens Sammentrækning, hvor den berøres af den overordentlig kolde Luft. I hine Egne har man ogsaa iagttaget Havets vidunderlige Magt til at opløse Landis eller udfraatte Isflager paa en 20—30 Fods Tykkelse, som, saa Minuter efter at Brændingen naaede dem, ere blevne opløst i Smaa stumpere ved Bolgernes Magt.

„Men“, slutter Ross, der var saa fortrolig med Isverdenen ved Nordens Nordende, „denne overordentlige Ismur, paa sandsynligvis mere end 1000 Fods Tykkelse, bryder Bolgeslagene og foragter deres Voldsomhed: den er en mægtig og underfuld Gjenstand, som langt overgaar Alt, hvad vi have kunnet forestille os.“

Nogle Isbjerge, som viste sig forude, vare flade paa Toppen, steile til alle Sider og 150—200 Fod høie. De havde oien synlig engang udgjort en Del af Klinten; og Ross var derfor, ved paa denne Aarstid at finde dem saa nær ved deres Udgangspunkt, overbevist om, at de hvilede paa Havbunden. Den nærmere Undersøgelse viste ogsaa, at denne Formodning var rigtig, og at her var en Banke, paa hvilken de vare strandede, efter at have revet sig løs fra Klinten. Denne Banke laa 200 Mil fra det nærmeste kjendte Land og omtrent 60 Mil fra Klinten.

Kursen fortsattes mod Øst imellem mange Isbjerge og løse Ismasser. Efter nogle Timers Forløb hørte disse imidlertid ganske op, og der var ikke engang fra Mastetoppen Isbjerge i Sigte. Et stærkt Isblink imod Øst lod vente, at Isklinten var at finde i den Retning, men det viste sig, at Blinket hidrørte fra en svær løs Pakismasse; Skibene trængte en tolv—tretten Mile ind i den, men da den saa blev for tæt, maatte de vende og staa tilbage i aaben Sø, hvilket imidlertid var vanskeliggere, end det havde været at komme ind; thi Isen havde imidlertid trukket sig saa meget sammen, at Skibene kun slap ud i aabent Vand efter at have faaet adskillige haarde Stød og mistet noget af deres Kobberforhudning, da de borede sig igennem Isen paa de værste Steder.

Det blev besluttet at anvende endnu nogle Dage paa at følge Isklinten imod Øst; thi skjønt der ikke kunde være Haab om at komme meget længere

imod Syd saa sent paa Naret, vidste de dog, at Landisen endnu maatte være ved at trække sig bort fra Kysterne paa de Steder, hvor det var sandsynligst, at de vilde kunne komme den magnetiske Pol nærmest. Luftens lave Varme og Vandets Rolighed begunstigede i Forening den hurtige Dannelse af ny Is, som i høi Grad bidrog til at gjøre Opnaaelsen af Niemedet mere end almindelig vanskelig. — Nord for sig havde de nu en Pakismasse, som næsten omsluttede Klinten, men der var et aabent Vand paa flere Mil imellem begge disse Ismasser. I dette Løb styrede de 9de Februar henimod en mærkelig udseende Bugt, den eneste Indsøjæring, der var bleven seet i Brinken paa hele dens Udstrækning. Da der her var aabent Vand lige hen til dens Fod, seilede de, skjønt det var forbundet med megen Fare, tæt hen til den. (Mere).

Blandinger. — Nyt og Gammelt.

Australnegrene og Marsvinene. I det bekjendte engelske naturvidenskabelige Tidsskrift "Annals of natural history" læses følgende Notits af Mr. Fairholme.

„Mellem de to lange Der, som danner den sydlige Del af Moreton Bay, er et Sund bekjendt under Navn af det „sydlige Indløb,“ der forud blev benyttet af Skibe, der seilede ind i Bugten, men nu er opgivet. Nær ved den forladte Lodsstation ved Amity-point kan man altid i de varmere Maaneder af Naret finde nogle af de Indfødte fiskende „Muller“, en meget smuk Fisk omirent af Matrelens Størrelse. Heri understøttes de paa en ganske mærkbar Maade af Marsvinene; der synes fra umindelige Tider at have bestaaet et Slags Forstaaelse mellem de Sorte og Marsvinene til gjenfældig Fordel, og de Forstnævnte giver sig ud for at kjende hvert enkelt Marsvin, der opholder sig der paa Stedet, ja de forsikre, at de har Navne til hvert Individ. Bredden bestaar af en Sandskraaning, og tæt ved den er der smaa Sandbanker, paa hvilke de Sorte sidder og passer paa, om der skulde vise sig en Flok Muller. Deres Haandnet, udspændte paa Rammer af 4 Fods Vidde, ligger rede paa Bredden. Nines en Flok, løber nogle af Mændene ned og pladster paa en egen Maade i Vandet med deres Sphd. Det er vanskeligt at sige, om Marsvinene virkelig forstaa dette Signal eller de antage, at det er Fisken, men Resultatet er altid det samme; de kommer alle paa en Gang ind mod Kysten, drivende Mullerne foran sig. Naar de nærme sig til Kysten, spreder en Del af de Indfødte sig til begge Sider og slaar i Vandet med deres Sphd og Haandnet; mange af Fiskene fanges, inden de kunne bryde gennem Marsvinenes Række. I det forvirrede Skuespil, som nu begynder, ser man de Sorte og Marsvinene pladste omkring tæt ved Siden af hinanden; ja de Sidste ere saa lidet sty, at man ofte har vist Fremmede, der gtrede Tvivl, om de virkelig vare saa tamme, hvorledes

de kommer og tager en Fisk fra Enden af et Spyd, naar man holder det ud imod dem." Meddelelsen tilføjer, at han ikke kan tro, at fremmede Marsvin vilde være saa frygtløse. De ældste Mænd i Stammen sagde, at denne Maade at fiske paa altid har været anvendt, saalænge de kunde huske. Marsvin ere hyppige i hele Bugten, men det nævnte Sted er det eneste, hvor man benytter deres Hjælp til at fiske.

(Kamsvigs Magazin for Naturkundskab).

Londons Størrelse. Ifølge en nylig udfkommen officiel Statistik har den engelske Hovedstad nu over 4 Millioner Indbyggere. Centrum for hele Trafikken er "City", der ikke indeholder egentlige Boliger, men kun store Kontorer, og er som uddød efter Forretningstiden. Befolkningen i dette Kvarter er over 70,000 Sjæle. Paa Themsen og Dokkerne færdes der imellem 20 og 30,000 Menneker. Ifte mindre end 2,200 Jernbanetog forlade i Løbet af 24 Timer de londonste Jernbanestationer. Af disse Tog besørge de 1,750 Trafikken med Hovedstadens Forstæder i en Døgnruds af 30 engelske Mil. Til Skotland og Irland afgaar der daglig 15 Tog, og Forbindelsen med Kontinentet besørjes af 16 Tog. Alene fra Viktoria Station afgaar der daglig 375 Tog. Imellem Kl. 10 om Morgenen og Kl. 11 om Aftenen afgaar der 1,600 Tog fra de forskjellige Hovedstationer eller over 120 i hver Time og 2 hvert Minut. Den underjordiske Jernbane befordrer alene hvert Aar over 111 Millioner Reisende. Der findes 14 Broer over Themsen, af hvilke London Bridge har den største Trafik. Paa denne Bro færdes der daglig over en halv Million Fodgjængere og ca. 100,000 Kjøretøier. De beryggede Gin palaces eller „Snapskeiuper“ have i den sidste Tid taget saa stærkt til i Antal, at der nu findes over 11,000 af dem. Hvis de laa ved Siden af hinanden vilde de udgjøre en Længde af ca. 80 engelske Mil. De 70 Skopudfere, der findes i London, tjene, skjønt det kun koster en Penny at saa sine Støvler børstede, over 70,000 Kroner om Aaret. Der findes i London 13,500 Droscher, som daglig have en Indtægt af 10,000 Skrl. eller ca. 200,000 Kr. I Aaret 1884 blev der i Droscherne glemt næsten 19,000 Gjenstande uden at regne dem, der ikke blev anmeldte. Af Mælk fortæres der i London aarlig 23 Millioner Galloner (a 4½ Liter). Af Theatre findes der 36 i den engelske Hovedstad. Deres Terræner repræsenterer en Formue af 800 Millioner Kroner og deres Bygninger en Formue af 500 Millioner Kroner. Deres øvrige Formue repræsenterer omtrent 200 Millioner Kroner. Theatrene beskæftige 10,000 Personer stadig og give mange Andre af og til Beskæftigelse. Der findes i Theatrene ialt 75,000 Siddepladse og det gennemsnitlige Besøg om Aftenen udgjør 54,000 Personer. Dødeligheden i London udgjør 21 pro mille om Aaret, og i Forhold til sin Størrelse er den engelske Hovedstad en af de sundeste Byer i Verden.

(Mgbl.)

Baatænktt Kanal gennem Palæstina. I England har man dannet en Kommittee med Hertugen af Marlborough som Formand i den Hensigt at skaffe Midler til Undersøgelse af Marken — Terrænet — i Palæstina

fra Akrebugten ved Middelhavet til Akababugten ved det røde Hav samt faa Kjendskab til, hvorvidt de naturlige Forhold dersteds er gunstige for Anlæg af en Kanal. Et saadant Anlæg skal ikke paa nogen Maade komme i Strid med Kæseps Forbringere paa Eneret til at anlægge Kanaler gennem Egypten. Uagtet de omtalte Egne blot delvis er kjendte gennem Reiseselskabs Meddelelser, har man troet at kunne udlaste følgende Plan: Fra Haifa ved Akrebugten skal anlægges en 4 Mil lang Kanal gennem Esdraelonsfletten til Jordandalen. Denne Kanal skal blive 60 m bred og 12 m dyb. For at tilvejebringe Forbindelsen mellem det røde og det døde Hav skal senere fra det sidste til Bunden af Akababugten graves en 3 Mil lang Kanal. Gaar alt efter Dnsse, haaber man gennem disse Kanalplaner inde i Landet at danne en stor Indsø, som vil blive 32 Mil lang og $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ Mil bred. De største Skibe skal kunne benytte denne Bei. Planen er langtfra ny; lige siden 1837, da man opdagede, at det døde Hav laa langt dybere end Middelhavet, har Videnskabsmænd tænkt sig Muligheden af at sætte Jordandalen i Forbindelse med Søen. Det er Meningene at betale Araberstemmer 18 Millioner Kroner for det oversvømmede Landomraade. Had Marken mellem det døde og det røde Hav angaar, anfører Times følgende Udtalelse af Stephen, der har reist gennem dette Etrug: „Da jeg stod paa det døde Hav's nordlige Bred, laa der foran mig en umaadelig stor Sanddal, som aabenbart engang i Fortiden har dannet Bunden i et Hav eller en Flod. Dalen strækker sig, saa langt Diet naar, fra Akababugtens Strand til den nordre Ende af det døde Hav, og det stod klart for mig, at dette Etrug i den sjernefte Fortid har staaet under Vand.“

(„Missionsblad for Palæstina.“)

Wicks Floral Guide for 1886, næsten 200 Sider, vist meget værdifuld for Havedyrkere, som ville gjøre Indkjøb af mange Slags Frø, faaes for 10 Cents ved at tilskrive **James Wicks, Seedsman, Rochester, N. Y.**

*) Udgivet af Hovedkommissionæren for det syriske Børnehjem i Jerusalem for Norge, Danmark, Sverige og Finland og de skandinaviske Menigheder i Amerika, resid. Kapellan Herman Hagberg i Falun, Sverige. Expeditører: for Norge: Gartner P. Nøvit, Hausmannsgaden 23, Kristiania; for Danmark: Boghandler Fr. Bertelsen, Bethesda, Købmagergade 17, Kjøbenhavn, K. — Af Bladet, som omhandler Forholdene i Palæstina, udkom i 1885 6 Hefter (for tilf. 80 Øre = 24 Skilling); Udbyttet tilfalder Missionen i Palæstina. Gaver saavel til det syriske Børnehjem i Jerusalem som til de øvrige Missionsanstalter i Palæstina (hvoril landt Børnehjemmet Marienstift, Spedalskehjemmet Jesushjelp og Børnehjemmet for Piger (Talitha Kumi), kan sendes til Pastor Herman Hagberg, Falun, Sweden.

G a a d e.

No. 263. Der er et Hus, hvis Dør er aldrig lukket,
Som lunt og tæt indslutter Mand og Vid,
Hvis Eier aldrig efter Guld har sukket,
Men fører dog et frit og herligt Liv.

Nævn mig det Hus, nær Kongeborg som Hytte,
Tidt høiere end noget Spir paa Jord,
Som Laase ei tillukke, ei besygte,
Hvis Eier har et stort opdækket Bord. (For Ungd.)

Spørgsmaal for Skræddertimen.

7. Hvem bygger den bredeste Bro?
8. Hvem udbreder det største og hvideste Lagen?
9. Hvilket Bord kan baade læse og skrive?
10. Hvilken er den tungeste Stav?
11. What is the difference between a Railroad Conductor and a School-Teacher?

Rebus No. 12.

ft.

(XX).

(Opløsninger skal komme i No. 3).

Rettelser.

Paa Titelfsiden i forrige Hefte staar „1ste Januar“, skal være „15de Januar.“ Paa Omslaget staar 15de Januar 1886, læs: 15de Januar — 1ste Hefte. Side 29 i samme Hefte, Linie 7 ovenfra staar: Sanskrit, læs Sanskrit. Længere nede. Rebus No. 10, skal være: Rebus No. 11.

Subskribenter, som (efter i Tilfælde at have opgjort sin Restance) inden 15de Marts betale \$2.00 i Forud for „For Hjemmet“ for 1886, faa en ældre Aargang (24 Hefter) for \$1.00 extra eller ½ Aargang (12 Hefter) for 50 Cents extra. Samme Tilbud gjælder nye Abonnenter. Se forøvrigt forrige Hefte Side 30.

Adresse: R. Thronbjen, Box 1014, Decorah, Iowa.

I n d h o l d: Kamelen som Orkenens Stib. — J Troens Kraft. — Jakob lærer for sin Bedstefader. — Spørgsmaal besvarede. — Den yngre Ross i det sydlige Jshav. — Blandinger. — Nytt og Gammelt. — Gaade. — Spørgsmaal for Skræddertimen. — Rebus.

R. F. B. Portman,
JUSTICE OF THE PEACE,
ATTY. AT LAW, NOTARY, REAL ESTATE.

Office over Klopps Drug Store, DECORAH, IOWA.

C. R. WILLETT.
N. WILLETT.

ESTABLISHED
A. D. 1857.

Willett & Willett,

ATTORNEY'S AT LAW,
DECORAH, — — — — — IOWA.

H. P. JOHNSON, Sadelmager.

Handler med
Sadler, Svøber, Bidfler etc.,
forfærdiger i sit eget Værksted efter Bestilling alle Slags Buder, Sæleringe etc.
Decorah, — — — — — Iowa.

RUTH BROTHERS,

DECORAH, IOWA,

handler med Stangjern, Spiger og Glas, Koge- og Kaffeovne samt
Kobber- og Blisvarer, Gaardskredsløber og Værktøi, Bygningsmaterialier,
saa som Binduesglas, Døre, Blinds, Bygningspapir, Blyhvidt og Nie.
Kobber- og Blisvarer repareres. Tagrender forfærdiges til billige Priser.

C. C. COOK Optikus og Uhrmager, har tilsalgs Brillen de bedste
i H a n d e l e n. Lomme- og Stue-Uhre repareres smukt.
Læst ved Post Officet, Decorah, Iowa.

T. E. Egge, NOTARIUS PUBLICUS, udfærdiger Skjæder, Pan-
teobligationer, Føderaadskontrakter etc. Office i
Days gamle Lumber Yard. DECORAH, IOWA.

J. T. RELF.

PHOTOGRAF,

handler med Rammer, Lister, Albums, Fjelds-Indfatninger, Stereoskop-Billeder etc
Gamle Billeder kopieres.

Smaa børn fotograferes ved den nye Methode langt hurtigere end før. Alle mine Negativbilleder retoucheres af den udmærkede Retouchør, Hr. Eugene Austin. Afslæg mig et Besøg. Mit Galleri er over Montgomerys Drugstore,
Decorah, Iowa.

S. O. Wilson, MERCHANT TAILOR.

ALL WORK GUARANTEED.

Water Street, — — — — — Decorah, Iowa.

John T. Baker,

LIVERY and FEED STABLE,

Corner of Washington and Main Streets by the Bridge,
DECORAH, — — — — — IOWA.

For **GANG SAWED LUMBER** and
North-Western **Barb Wire**

—Go to—

Ed. Riley, FLEMMINGS LUMBER YARD,
On Lower Broadway, - - Decorah, Iowa.

L. M. ENGER,
CITY : SHOE : STORE,

handler udeflukkende med

Skotøi. Godt Assortment.

Forespørgsler pr. Post besvares hurtigt. — Lettere Varer kan sendes i Posten.

☛ Varer af større eller mindre Vægt kan sendes C. O. D. pr. Express, naar man opgiver Express Office.

Med Ordres maa følge nøiagtigt Maal af Fodens Længde og Bredde i Tommeemaal.

Adresse: **L. M. Enger,**

Decorah, Iowa.

6 tidligere Bind af „For Hjemmet“,

indeholdende flere store og en Mængde mindre Fortællinger (72 Hefter, over 2,100 Oktavsider med Titelblade og Register til hvert Bind) sendes portofrit eller pr. betalt Express til hvilken som helst Adresse her i Landet for \$5.00. (Enkelte Bind kunne ogsaa sendes til Norge og Danmark for \$1.00 Stykket).
Adresse:

R. Thronsen, Decorah, Iowa.

Til Salgs.

En Farm paa 80 Acre, Alt under Dyrkning, tilligemed de paaværende Husbygninger, beliggende 3 Mil i Syd for Decorah ved Veien til Oslian, er til Salgs billigt. Man henvende sig til

G. P. Johnson,

Office over Winnesheit Co. Bank,
Decorah, Iowa.

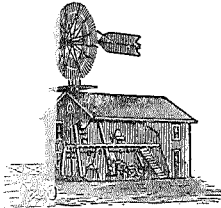
Decorah Business College

tilbyder et omfattende praktisk Kursus for \$30.00 (Terminens Længde efter Enhvers Behov). Man kan begynde naarsomhelst hele Aaret igjennem, og Skolen har ogsaa en Klasse for Damer. Bestyreren er en Bogholder med 35 Aars Praxis. Skolens 9de Aars - Cirkulær sendes til Enhver, som derom henvender sig til Bestyreren

JOHN R. SLACK.

Iver Larsen
 sælger udelukkende for Kontant og handler med
DRYGOODS, NOTIONS,
Færdiggjorte Klæder,
 Hatte, Huer, Støvler, Sko, Kolonialvarer, etc. etc.
 I Brødrene Gullifsons forrige Store.
Decorah - - Iowa.

A. C. Smith, M. D.,
Dien- og Dre=Væge.
Decorah - - Iowa.

Halladay's Standard Geared & Pumping
WIND MILLS,
Feed Mills, Pumps of all Kinds,
Gas and Steam Fittings.
 Satisfaction Guaranteed.
A. A. CHANDLER,
 DECORAH, - - - - - IOWA.

Established

A. D. 1856

PIONEER DRUG STORE,
 OF WINNESHEIK COUNTY.

E. I. Weiser, Druggist.

Drugs, Medicines, Paints, Oils, Wall Papers, Books etc.
Decorah, - - - Iowa.

Synodens Boghandel

er forsynet med Bibler, Nye Testamenter, Psalmebøger, Skolebøger, Andagtsbøger og anden kristelig Litteratur. Katalog sendes frit.

Bogbinderiet anbefaler sig til Indbinding af Bøger, Tidskrifter etc., saavel i finere som simple Bind.

Adresse: Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa.

E. P. Johnson,
ATTORNEY AT LAW,
 Office over Winnesheik County Bank, - - - Decorah, Iowa.

G. I. Wendling

forfærdiger

Kaleschevogne og Buggier
og forøvrigt alleslags Hjøretøier efter Bestilling.
Reparationer udføres.

Verksted paa Hjørnet af Washington St. og Broadway.

Decorah, Iowa.

ST. OLAF'S SCHOOL,

En lutherisk Højskole for Gutter og Piger,
Northfield, Minnesota.

Nye Terminer begynder i April, September og November. Betalingen er
\$30.00 for Skoleaaret (10 Maaneder) og for en Termin i Forhold. Koft billig.

Nærmere Underretning faaes ved Henvendelse til Bestyreren

Lh. N. Mohn, Northfield, Minn.

DECORAH WOOLEN MILL

har stadig tilfalds en fuld Forsyning af

Flaneller,

Udtepper,

Garn,

Kashimireer o. s. v.

Alt af eget Fabrikat.

Varerne garanteres at være udelukkende af U.S. Fabrikat
Sort i sit Slags.

Kom og forsg

Decorah Woolen Mill, Water Street,

DECORAH,

F. N. EGGE,

Smedeverksted, Water Street, lidt Vest for Woolen Factory, 2

Hestestoning, Reparation af Plouge og

Slags Gaardsredskaber,

samt Alt til mit Fag henhørende Arbeide udføres billigt og forsparligt.